

THE FAITH

January- March 2020
Volume 70 No.1

PASTORAL LETTER
 ON THE FEAST OF THE LORD'S RESURRECTION 2020
 † NICOLAE

the mercies of God

**Archbishop of the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States of America and
 Metropolitan of the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas**

*To the beloved clergy and Orthodox Christians of our Holy Archdiocese,
 peace and holy joy from Christ the Risen Lord,
 and from us Hierarchical Blessings.*

*Let us hold fast the confession of our hope without wavering, for He who promised is faithful. And let us
 consider one another in order to stir up love and good works.
 (Hebrews 10:23-24)*

**Most Reverend Fathers, Beloved Christians,
 Christ is risen!**

The message of the Lord's Resurrection this year is completely different from other years, for we find ourselves, like the Myrrh-bearers and the Apostles, burdened by doubts and uncertainty due to the new epidemic that has spread through many parts of the world. Arriving at the Lord's tomb early on Sunday morning, the Myrrh-bearers were met by an angel with the announcement, "I know that you seek Jesus who was crucified. He is not here; for He is risen, as He said. Come, see the place where the Lord lay" (Matt 28:5-6). The Apostles Peter and John ran to the tomb to discover the same reality of the empty tomb, giving rise to a multitude of questions. Just like them, many of us ask what has happened to the world, to Christians, where is the meaning of our life in this world dominated by panic and frightened at the possibility of illness and even death.

We must immediately add that the bewilderment of the Myrrh-bearers and Apostles was dispelled by the news of the Lord's Resurrection, confirmed by the appearances of the Risen Lord. This brings us to the subject of *unwavering confession of hope, for He who promised is faithful.*

St. Peter the Apostle speaks about this hope in the Resurrection of Christ, the source of Christian life and the purpose of our earthly life: "Praise be to the God and Father of our Lord Jesus Christ! In his great mercy he has given us new birth into a living hope through the resurrection of Jesus Christ from the dead, and into an inheritance that can never perish, spoil or fade. This inheritance is kept in heaven for you, who through faith are shielded by God's power until the coming of the salvation that is ready to be revealed in the last time" (1 Pet 1:3-5). Christ's Resurrection has given us new birth into a living hope, says St. Peter, assuring us, like the Apostles and Myrrh-bearers, that from the empty tomb the destination of humanity has been changed into an inheritance that can never perish, spoil or fade. That revelation at the tomb is repeated with each of us as we receive the Mystery of Baptism and then partake of the outpouring of grace in the Mysteries of the Church. By being immersed in the baptismal water every one of us dies and is resurrected with Christ. We die to the old life of sin, of separation from God, and we rise to the new life, lived with God. Receiving this grace at baptism we *through faith are shielded by God's power [unto] salvation*, again in the words of St. Peter. In the Mysteries we receive the love of God which is imparted to us as the fruit of Christ's sacrifice on the Cross and of the Resurrection. For in the name of all humanity Christ sacrificed Himself that He might regain the love of God. The offered Body was raised through the power of God, and this power and divine love are poured out upon us in every Holy Mystery of the Church, imparting to us the saving power of the Risen Christ.

Having spoken of the *living hope* springing out of faith in God's power, St. Peter addresses us who are undergoing the trials of these days: "In all this you greatly rejoice, though now for a little while you may have had to suffer grief in all kinds of trials. These have come so that the proven genuineness of your faith—of greater worth than gold, which

perishes even though refined by fire—may result in praise, glory and honor when Jesus Christ is revealed" (1 Pet 1:6-7). Just as gold is tried in fire, our faith is tried through *all kinds of trials... for a little while*. As gold is refined of all impurities by fire and becomes more precious, our faith through testing is freed of every trace of doubt and becomes steadfast. The brilliance of gold is passing, but our steadfast faith is unto eternal glory. **St. Peter's words, written in Rome around the year 50 A.D. to the Christians who were undergoing persecutions and trials, speak of the steadfastness in faith that will be revealed and will result in praise at the Savior's second coming. St. Peter's words apply to every Christian who has received Baptism and believes in the Resurrection. These words of St. Peter are a source of illumination now for us who are asking who we are and where we are headed.**

Most Reverend Fathers, Beloved Faithful,

Our doubt during these days can be healed by *faith in God's power* and can bring us to *unwavering confession of faith*, for Christ is risen! St. Peter and the other Apostles were afraid and hid, but the Risen Christ entered through the closed doors, spoke peace to them, and sent them out to proclaim His Resurrection. St. Paul sought the Christ who was dead and hidden by the Apostles. On the Damascus Road he met the living Christ, the risen Christ. **Proclaiming the Resurrection, we too confess that we have met the One who has conquered death, the One who has entered the chamber of our soul and granted us His peace. Proclaiming the Resurrection, we all receive the power to witness to our neighbors, for Christ has risen and we too will rise (cf. 1 Cor 15).** Every doubt and every faltering in our faith are conquered by the message of the Lord's Resurrection and our own. During these days we do not only proclaim our faith that we will rise at the Lord's Second Coming, but we confess that we already live in a world that is renewed through the Resurrection, a world in which our faith and hope are being tested, that they may be *unto glory and honor at the revelation of Jesus Christ*. Only this message can bring hope to our world that is so troubled with fear and doubt.

I encourage all of you, clergy and faithful of our Archdiocese, to experience the Holy Feast of the Lord's Resurrection with *living hope*, for Christ the Lord has conquered death and granted Resurrection to us. **The One Who left the empty tomb and entered through locked doors now comes to every home and family and cannot be stopped by the isolation in which we now find ourselves. The One who conquered death now overcomes every restriction and comes down to bring peace in all our souls.** I want you to *rejoice and fear not*, for He is risen! I encourage you, through word and deed, to bring *light and hope* to your loved ones and those who undergoing trials during these days. I embrace you in Christ the Risen Lord and I wish you health and hope!

Truly He is risen!

**Your brother in prayer to God,
 † Metropolitan NICOLAE
 Chicago, The Feast of the Lord's Resurrection, 2020**

THE Credința FAITH

CONTENTS

COVER: THE CHRIST'S DESCENT INTO HADES ICON

- 2 PASTORAL LETTER ON THE FEAST OF THE LORD'S RESURRECTION 2020
by HE Metropolitan Nicolae
- 3 MISIUNEA SF. CALINIC DE LA CERNICA, FREDERICKSBURG, VA
de Pr. Ștefan Drăgoi
- 5 PUTEREA EXEMPLULUI PĂRINȚILOR ÎN EDUCAȚIA COPIILOR
de Pr. Prof. Stelian Tofană
- 9 RUGUL APRINS DE PĂRINTELE EFREM ÎN AMERICA
de Ieromonah Atanasie Popescu
- 10 UNITATEA DINTRE BISERICĂ ȘI NAȚIUNE ÎN CONCEPTIA LUI EMINESCU
de Pr. Prof. Theodor Damian
- 13 EXCERPT FROM ST. NIKOLAI VELIMIROVICH
HOMILY ON CHEESEFARE SUNDAY
- 14 THE LORD'S RESURRECTION - A CONSTANT LITURGICAL EXPERIENCE
by Fr. George Bazgan
- 16 HOLY SYNOD MEETS FOR THE FIRST TIME THIS YEAR
- 17 HIERARCHICAL SERVICE WITH THE TRONOS GROUP AND ORDINATION TO DEACONATE
by Dn. Gabriel Ilieș
- 18 VECERIE PAN-ORTODOXĂ ÎN DUMINICA ORTODOXIEI LA PAROHIA TOȚI SFINȚII, TORONTO, ON
de Pr. Vasile Aileni
- 19 DUMINICA ORTODOXIEI SĂRBĂTORITĂ LA CHICAGO
- 19 ANUL OMAGIAL AL PASTORAȚIEI PĂRINȚILOR ȘI COPIILOR MARCAT ÎN EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A CANADEI
- 20 VIZITĂ ARHIEREASCĂ ȘI SLUJIRE BINECUVÂNTATĂ LA MĂNĂȘTIREA PUTNA
- 21 UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE SĂRBĂTORITĂ ÎN MEXIC
- 22 PASTORALĂ LA PRAZNICUL ÎNVIERII DOMNULUI - 2020

Opinions published in this magazine do not necessarily reflect the position of the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas unless so stated.

ANNUAL SUBSCRIPTION:

USA, \$10.00
Canada, \$15.00
International, \$25.00

The Faith Magazine is published quarterly by the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas

Postmaster send address changes to Credința – The FAITH, 5410 North Newland Avenue, Chicago IL, 60656-2026, USA

Editorial Board:

His Eminence Metropolitan Nicolae
His Grace Bishop Ioan Casian
V. Rev. Fr. Vasile Mureșan
V. Rev. Fr. Daniel Ene
V. Rev. Fr. George Bazgan

Misiunea Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica

Fredericksburg, Virginia

M

Misiunea Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica a început în anul 2015 când mai mulți creștini ortodocși români care, pentru a participa la Sfânta Liturghie în limba română, limba lor maternă, trebuiau să parcurgă trei ore prin traficul aglomerat din jurul capitalei Statelor Unite ale Americii, țara lor de adopție, au decis că este timpul pentru a se uni într-un gând, cu scopul înființării unei comunități religioase locale. Aceștia, după consultări cu IPS Nicolae, Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Statelor Unite ale Americii și Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, au semnat o petiție pentru înființarea unei Misiuni ortodoxe române în zona în care locuiau mai mult de 200 de familii de creștini ortodocși români. Petiția a fost trimisă către Commonwealth of Virginia la data de 30 august 2016. La data de 16 septembrie 2016, această petiție a fost aprobată, primindu-se actul oficial de încorporare, urmând ca la data de 6 octombrie 2016, Misiunea Ortodoxă Română Sfântul Calinic de la Cernica să primească de la Virginia Department of the Treasury numărul federal de înregistrare IRS.

Începutul Misiunii Sf. Calinic este legat de ziua de 2 decembrie 2015 când a avut loc prima întâlnire a românilor din zona Fredericksburg, întâlnire condusă de părintele Daniel Ene, secretar eparhial și delegat al IPS Nicolae. Tot atunci a fost săvârșită prima slujbă, a Sfântului Maslu, a acestei Misiuni în Fredericksburg, statul Virginia, oraș aflat între două capitale (Washington DC și Richmond VA). O impresionantă comunitate de români a participat la această slujbă. Când părintele Daniel Ene a ținut un scurt cuvânt de învățătură copiilor, adunându-i în primele rânduri ale bisericii, a numit această comunitate biserica copiilor,

datorită numărului impresionant de copii prezenți. Reprezentanții Mitropoliei nu au venit singuri, ci au adus o mare binecuvântare, părțile din Sfintele Moaște ale Sfinților Calinic de la Cernica și Ioan Maximovici. Mai târziu, acesta a devenit unul din principalele criterii prin care s-a ales hramul Misiunii din Fredericksburg, Sfântul Calinic de la Cernica, un sfânt cu o puternică rezonanță în Ortodoxia românească. Prin hotărârea Consiliului Eparhial din 30 iunie 2016, ținut în Hamilton, Misiunea a fost primită în Arhiepiscopia Ortodoxă Română a celor două Americi și părintele Daniel Ene numit administrator.

Vreme de mai bine de un an Misiunea s-a organizat administrativ, a primit aprobările legale și a început programul liturgic firesc, având ca slujitori pe părintele Daniel Ene și părintele Timotei Avram. Din luna noiembrie 2019, păstorirea credincioșilor din Fredericksburg a fost încredințată provizoriu Pr. Ștefan Drăgoi, parohul Misiunii din Norfolk VA, care slujește Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în fiecare sâmbătă de la ora 10.00 am.

Deoarece comunitatea din Fredericksburg nu are o biserică proprie, sfintele slujbe sunt săvârșite la biserica ortodoxă greacă Nașterea Maicii Domnului din Fredericksburg, prin amabilitatea părintelui John Katsoulis și a comunității locale grecești, precum și cu binecuvântarea IPS Mitropolit Evaghelos.

În data de 10 iunie 2017 a avut loc prima vizită pastorală a IPS Mitropolit Nicolae, o zi plină de emoție, bucurie și binecuvântare. Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae a săvârșit Sfânta Liturghie în prima sâmbătă de după praznicul Rusaliilor. Înconjurat de un sobor de preoți, părintele Daniel Ene, protopop de New York și Estul SUA și administrator al Misiunii Sf. Calinic, părintele John Katsoulis, paroh al bisericii

grecești gazdă, părintele Cosmin Antonescu de la biserica Sf. Andrei din Potomac, MD și părintele Daniel Florin Turcu. După săvârșirea Sfintei Liturghii, în sala socială a bisericii grecești a avut loc un banchet festiv în cinstea IPS Mitropolit Nicolae. Un program de dansuri populare românești a fost susținut de către câțiva membri ai parohiei, iar IPS Nicolae a premiat cu această ocazie câștigătorii ediției a opta a Olimpiadei de Religie a Mitropoliei, centrul metropolitan de New York, Noua Anglie și Estul SUA.

Data de 28 iunie 2018 a adus multă bucurie și binecuvântare, IPS Părinte Nicolae săvârșind din nou Sfânta Liturghie în această perioadă post-pascală la biserica ortodoxă greacă Nașterea Maicii Domnului din Fredericksburg. IPS Nicolae a fost însoțit de părintele Daniel Ene, protopop de New York, Noua Anglie și estul SUA și administrator al Misiunii Sf. Calinic. După săvârșirea Sfintei Liturghii, cu prilejul Centenarului României Mari, copiii Școlii Parohiale au pregătit un spectacol de cântece patriotice. Au fost minute de o încălzire emoțională puternică. Glasurile lor, costumele populare purtate, dar și tăria cu care cântau spunând „Noi suntem români” sau „Doamne ocrotește pe români” au adus multe lacrimi în ochii celor prezenți.

La Adunarea Generală din data de 1 februarie 2020 s-a decis să se facă următorul pas în viața Misiunii Sfântul Calinic, anume să se cumpere un teren pe care ulterior să se construiască o biserică. În acest moment, datorită situației dificile în care ne aflăm, traversând această pandemie, căutarea terenului a fost amânată, urmând a fi reluată după ce perioada de izolare va trece.

În zona Fredericksburg locuiesc și artiști dansatori, membrii ai fostului ansamblu folcloric profesionist Ciprian Porumbescu, Suceava. Nu de puține ori, aceștia au încântat cu talentul lor festivalurile sau picnicurile românești organizate de Misiunea Sfântul Calinic cu scopul strângerii de fonduri pentru clădirea unei biserici. Reuniunea doamnelor se întrece pe sine prin simțul și talentul culinar, răsfrându-i pe participanți cu produse tradiționale românești.

Comunitatea românească din aceasta zonă numără în continuare între 100 și 150 de familii, media de vârstă fiind una tânără. Majoritatea cuplurilor au doi sau trei copii, ceea ce trasează speranța că în viitor vom avea, cu ajutorul Domnului, o biserică ortodoxă românească în care acești copii vor crește în credința ortodoxă și tradițiile românești.

Pr. Ștefan Drăgoi

Puterea exemplului părinților în educația copiilor

Societatea și lumea de azi, secularizată, ultratehnocratizată și ultraconsumeristă a intrat demult în criza modelelor.

O societate, și vorbim doar de cea a lumii creștine, care își *abandonează*, în mod programat, celula ei de bază – familia naturală – și pune în locul acesteia surrogate de familie; o societate care își *ucide* viitorul prin sute de mii de copii avortați zilnic; o societate care acceptă tertipuri de falsă educație etc., **nu mai poate oferi modele, iar copiii, în acest caz, greu mai pot fi educați!**

Părinții de azi mai pot fi, sau nu, modele pentru copiii lor, în funcție de felul în care mai cred în menirea și puterea exemplului. Iar copiii mai pot fi educați, sau nu, în funcție de ȚINTA pe care părinții și societatea le-o propun.

1. "Omul lui Dumnezeu" (ὁ ἄνθρωπος θεοῦ)

Sf. Apostol Pavel, în prima Scrisoare pe care i-o trimite ucenicului său iubit, Timotei, episcop în Efes, atrăgea atenția asupra unor căi greșite pe care, dacă omul apucă, se afundă inevitabil în suferință și ruină, stări generate, în primul rând, de abandonarea credinței. Între acestea, Apostolul amintește, cu precădere, una: alegerea *irațională* după acumularea bogăției. Iată ce

spune el: "*Dar cei ce vor să se îmbogățescă, aceia cad în cursă și în multe poște nebunești și vătămătoare, care-i cufundă pe oameni în ruină și-n pierzare; fiindcă iubirea de bani este rădăcina tuturor relelor; pe care poftind-o unii cu înfocare, s-au rătăcit de la credință și de multe dureri au fost străpunși*" (1 Tim 6, 9-10). Așadar, în abandonarea credinței, singura care oferă rațiunea dreaptă și ghidarea corectă în alergarea firească după cele necesare vieții, modelul și ținta exemplului nu mai există.

În versetul următor, însă, Sf. Pavel oferă **șase obiective-țintă** care creionează conturul modelului de urmat, adică al exemplului, și care este reprezentat de "**omul al lui Dumnezeu**". Acestea sunt: *dreptatea, evlavia, credința, iubirea, răbdarea, blândețea*. Iată cuvintele Apostolului: "*Dar tu, omule al lui Dumnezeu (ὁ ἄνθρωπος θεοῦ), fugi de aceste lucruri și urmărește dreptatea, evlavia, credința, iubirea, răbdarea, blândețea*" (1 Tim 6,11). Expresia "*dar tu, omule al lui Dumnezeu*" reprezintă, în textul de față, un contrast evident cu cuvântul "unii", din versetul anterior (10), care, alegând "cu înfocare" doar după bogății, au pierdut, prin rătăcirea și suferința în care au ajuns, puterea exemplului pentru alții. Așadar, în viziunea Ap. Pavel,

exemplul de urmat și ținta de atins sunt întrupate de acela care este caracterizat, prin virtuțile pe care le slujește în viață, ca "om al lui Dumnezeu".

Această listă de șase obiective-țintă, care conturează chipul exemplului, sau al modelului de urmat, poate fi comparată atât cu cea care enumeră roadele Duhului (cf. Gal 5,22-23), cât și cu aceea care reprezintă calitățile pe care trebuie să le îndeplinească un preot sau un viitor preot (cf. 1 Tim 3,1-3).

Așadar, "omul lui Dumnezeu", prin virtuțile care trebuie să-i caracterizeze viața, aparține atât lumii laice cât și celei sacerdotale. El este *modelul de urmat: omul drept*, adică cel care fuge de nedreptate și incorectitudine; *omul credincios*, adică omul a cărui viață se desfășoară și pe alte coordonate decât cele ale rațiunii limitate, *omul evlavios*, adică cel care face din viața lui un permanent act de închinare duhovnicească, jertfelnică, adusă lui Dumnezeu, ca mulțumire; *omul răbdător*, adică nu repede răzbunător; *omul blând*, smerit, adică nu grabnic aprins de mânie și ofensă!

Ca o concluzie la textul paulin, citat mai sus, putem afirma că "părintele model" nu poate fi altul decât "părintele creștin", trăitor și împlinitor al credinței lui, iar tânărul (copilul) care mai poate fi educat nu e altul decât "tânărul creștin", următor al modelului său!

2. Șase pași pentru educarea copilului și instaurarea "hegemoniei modelului"

a. Apărarea familiei naturale

Mediul normal în care un copil poate veni pe lume este familia naturală. Acest fapt ni-l revelează cuvântul lui Dumnezeu. Prima familie întemeiată de Dumnezeu a constat din legătura firească dintre un bărbat și o femeie, care au primit apoi și porunca, prin binecuvântare divină, de a perpetua, prin naștere de copii, specia umană. Iată ce spune textul sfânt: "Și l-a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său...bărbat (ἄρσεν – adică o ființă de sex masculin) și femeie (θῆλυ – adică o ființă de sex feminin) i-a făcut. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: „Creșteți și înmulțiți-vă și umpleți pământul și supuneți-l...” (Fac 1,27-28).

Familia devine, astfel, în mod logic, și cadrul firesc al devenirii, educării și al maturizării copilului într-un sistem de relații interpersonale cu părinții lui – mama naturală și tatăl natural, precum și cu alți posibili membri ai familiei extinse: frați, bunici etc. Așadar, educația copilului, făcută la toate nivelele cum ar fi: material, fizic, psihologic, moral și spiritual, începe în familie, proces tradus prin dictonul tradițional "cei șapte ani de acasă".

Un copil, însă, născut, crescut și educat într-un alt mediu decât cel natural-familial, va purta, firește, stigmatele îndepărtării de firesc și natural. De aceea, familia naturală, instituită și voită de Dumnezeu, care dezvoltă, apoi, la rândul ei, valorile spirituale și morale ale Legii Lui, trebuie promovată și apărată ca un dat revelațional, fiind, astfel, cadrul firesc în care modelul de "părinte" și de "familie" se dezvoltă și se maturizează în societate.

b. Aprecierea copilului așa cum este el, nu prin comparație

Orice copil se naște cu niște aptitudini care țin de moștenirea sa genetică. Niciodată nu trebuie lăudat sau certat copilul prin comparație cu un alt copil. Singura comparație permisă este aceea cu propriile sale performanțe. Orice apreciere sau critică prin comparație cu performanțele altuia îl va pune pe copil în imposibilitatea de a vedea ce are el bun în sine, care este latura constituției lui psiho-somatice, unde trebuie el să mai muncească, potrivit aptitudinilor sale, pentru a obține rezultate pozitive etc. Altfel, el va vedea mereu numai ceea ce are celălalt și nu și ce are el; ce a realizat colegul lui, nu și ce a realizat el. În această situație, copilul își poate pierde încrederea în el însuși, în capacitatea forțelor lui proprii de a se depăși pe el însuși pentru a putea realiza adevărata competiție pozitivă în atingerea performanțelor. Când, însă, tata și mama își va vedea și aprecia propriul copil potrivit propriei lui înzestrări genetice, ei vor deveni pentru el un model pe care, la rândul-i, îl va întrupa și el în viața lui, mai departe.

Aprecierea copilului prin comparație cu rezultatele altuia mai degrabă îl va umili și îl va înhiba în a-și exprima unicitatea, decât îl va încuraja! Niciodată un copil nu va avea încredere să fie el însuși în prezența unor părinți care își doresc mereu ca el să fie ca prietenul lui, ca și colegul lui, ca verișorul lui, sau chiar ca fratele lui. Așadar, nu trebuie pretins copilului mai mult decât el poate oferi, și este înzestrat, și nici a-l așeza pe un pedestal valoric irealist pe care el nu poate sta.

În Epistola adresată creștinilor din cetatea Colose, din Asia Mică, Sf. Ap. Pavel făcea următoarea recomandare părinților, referindu-se, în primul rând, la unele cerințe și pretenții exagerate, nerealiste ale părinților, adresate copiilor: "Părinților, nu-i întârâtați pe copiii voștri, ca să nu se deznădăjduiască" (Col. 3,21). Tot ceea ce părinții pretind insistent de la copiii lor, dar nu în consonanță cu înzestrarea lor naturală, produce stări de iritare din partea copiilor, reacții de revoltă imediată sau mai tardivă, la adresa părinților, generate de firească neputință.

În acest context, toate aceste stări de convulsie interioară ale copilului creează un climat de respingere din partea lui a tot ceea ce vine de la părinți: sfaturi, îndemnuri, rugăminți, așteptări etc. Aceasta este starea de întârâtare a copiilor provocată de părinți nerealiști, de care vorbește Apostolul Pavel în textul de mai sus.

c. Admirația copilului pentru punctele lui forte

Generația tinerilor părinți, de astăzi, este formată din numeroase persoane care au cunoscut un anumit fel de educație bazat pe diferite forme de așa-zise pedepse. Din acest motiv, numeroși tineri părinți aleg să-și laude copiii, așa că, foarte ușor, pot ajunge la exagerări în acest sens. Pe de altă parte, sunt și părinți care, dorind să aplice un parenting necondiționat, resping total ideea de laude și chiar aprecieri.

Se pare că *adevarul este undeva la mijloc*. Specialiștii sunt de părere că micuții, copiii, tinerii, trebuie adesea încurajați și apreciați pentru punctele lor forte. Orice apreciere sinceră, spusă corect, nu poate decât să-l

stimuleze pe copil în mod constructiv. Copilul trebuie să știe că talentul său, calitățile sale, performanțele la care a ajuns prin muncă, sunt văzute și apreciate de părinți, de educatori, de societate, în general. Doar în acest mod, valoarea poate fi disociată de non-valoare, iar motivația pozitivă pentru cultivarea talantului său este de la sine creată. Numai că, trebuie avut în vedere faptul că laudele formulate exagerat, dar mai ales nerealist, pot dăuna considerabil educației copilului, dându-i impresia că este unul valoros, când nu este așa, cultivându-i, astfel, indirect, confuzia valorii cu non-valoarea, a performanței cu mediocritatea etc.

d. Acceptarea necondiționată a copilului și când nu a reușit

Relația părinți-copii în stări de insucces ale copilului trebuie privită din mai multe puncte de vedere și într-o dinamică mai complexă. Ceea ce un părinte trebuie să aprecieze, în primul rând, la copilul lui, în situații de insucces, este efortul pe care acesta l-a făcut, și mai puțin rezultatul. Însă, de cele mai multe ori, într-o analiză a unui insucces, ceea ce primează este doar rezultatul și mai puțin efortul făcut.

Un aspect, adesea trecut cu vederea, în cazuri de insucces ale copilului, este faptul că părinții înșiși pot fi cauza nereușitei copilului lor. Astfel că, nu de puține ori, părinții fixează un nivel mult superior al aspirațiilor lor comparativ cu ceea ce vor, și pot, să realizeze copiii. Dacă, spre exemplu, părinții nu și-au realizat obiectivele, pe parcursul vieții lor, vor dori ca cel puțin copiii să le împlinească visul și să-și creeze un viitor mult deosebit de trecutul sau de prezentul vieții lor. Aspirația, în sine, nu e rea! Numai că, posibilitatea ei de realizare nu ține atât de dorință, cât de puțință.

Tot acest arsenal de strategii inițiate în astfel de cazuri pot dezvolta în copil o teamă de eșec, care va împiedica realizarea performanțelor dorite și chiar pot dezvolta vulnerabilitatea acestuia în caz de nereușită. La toate aceste aspirații familiale, mai mult sau mai puțin realiste, se adaugă, apoi, în mod inevitabil, și cele venite, din societate și pe care nu le putem eluda.

În aceste situații, chiar dacă părintele își propune să dezvolte încrederea în sine a copilului, dacă din atitudinea lui, însă, se va vedea dezamăgirea, frustrarea simțită, acestea îl vor determina să acționeze în diferite moduri care pot să distrugă încrederea în sine a copilului, îl vor face să se rușineze de sine, să se simtă inadecvat, inapt, incapabil și, peste toate, chiar ne iubit de către părintele său.

Dacă, dimpotrivă, convingerea părintelui este că are un copil fără talent la desen, spre exemplu, (dar cu alte calități) sau că un desen mai reușit este doar o chestiune de exercițiu, *atitudinea lui va fi una binevoitoare, iar comportamentul său, exprimat în cuvinte încurajatoare, poate fi salvator*. Iată, de pildă, ce am putea să-i spunem unui copil într-o astfel de situație: *"Poate că nu este cel mai reușit desen din lume, dar este cel mai bun desen din câte ai făcut până acum. Continuă să desenezi și vei deveni din ce în ce mai bun!"*.

Trebuie să nu uităm și faptul că efectele cumulative ale eșecului unui copil pot avea consecințe pentru viața

sa de mai târziu ca, de pildă, incapacitatea de integrare în grup, familie, societate, precum și în dezvoltarea simultană a unor sentimente de culpabilitate, inferioritate, excludere, care, toate, pot conduce spre comportamente derivate. Așadar, susținerea copilului într-un posibil eșec, de azi, înseamnă transpunerea lui în succesul de mâine. Copilul trebuie învățat că eșecul nu este decât o etapă de traversat pentru a obține performanța dorită.

e. Recunoașterea de către părinți a greșelilor făcute și asumarea consecințelor lor

În construirea unei relații solide părinte-copil, încrederea joacă un rol esențial. Este ideal ca noi, părinții, să-i creăm copilului cadrul potrivit pentru destăinuire și recunoașterea greșelilor.

În acest sens, copilul trebuie să vadă în părinte un aliat, o persoană de încredere, un sprijin, un om care și el poate greși la rândul său, o sursă de dragoste necondiționată. Recunoașterea greșelilor și efortul făcut pentru repararea lor va crea întotdeauna legătura de încredere reciprocă părinte-copil.

Asumarea vinei, iertarea cerută și accentuarea a ceea ce am învățat de fiecare dată din greșeli îl va pune pe copil în situația de a îndrăzni și el să se destăinuie, la rândul său, când a greșit. Este foarte puțin probabil ca un copil să aibă încrederea de a se confesa unui părinte care nu greșește niciodată. Orice greșeală recunoscută de către părinte îl va face pe copil să învețe să facă diferență între ceva corect și ceva greșit, între bine și rău.

Puterea unui părinte de a-și recunoaște greșelile va crea în mintea copilului imaginea exemplului sau a modelului de smerenie. Este foarte probabil ca acest model de smerenie să devină pentru un copil o țintă de atins în diferite contexte de viață, care cer un punct de sprijin spre care să privească cu nădejde.

f. Instaurarea la baza societății a principiilor creștine în realizarea moralei individuale și a celei colective

Copilul crescut într-o familie și o într-o societate care au la baza ființării lor principiile Evangheliei lui Iisus va dezvolta în viața sa o morală în interiorul căreia se va naște un personaj, pe care eu l-aș numi "colectiv", de care avem, azi, nevoie, mai mult ca oricând. Aș dori să mă refer, în acest sens, la o pildă rostită de către Mântuitorul Iisus Hristos și care evidențiază tocmai conturul unui astfel de personaj. Este vorba despre Pilda datornicului nemilostiv (Mt 18,23-35). Nu mă voi opri la analiza textului ei, ci doar la mesajul pe care ea îl transmite, și anume, la rolul celui *de-al patrulea personaj* – pe care l-am numit **personajul colectiv**.

Primele trei personaje ale pildei sunt: cei *doi datornici* și *Stăpânul* lor, fiecare cu un rol. Fiecare personaj dezvoltă o acțiune. Dar a unuia dintre ei este condamnabilă. A indignat și a supărat pe toată lumea. Este vorba despre fapta slujitorului nedrept și căruia stăpânul său i-a iertat, pentru că l-a rugat, întreaga datorie. Aceasta a fost una imensă: zece mii de talași.

El, însă, n-a procedat la fel cu un împreună slujitor cu el, și care, la rândul său, îi datora o sumă de bani.

Aceasta era nesemnificativă: doar o sută de dinari. Era o datorie infimă în comparație cu cea iertată lui. Astfel, întâlnindu-l și cerându-i datoria, îl strângea de gât, îl pălmuia, pentru că datornicul său nu putea, în acel moment, să-i returneze suma datorată. Și astfel, în cele din urmă, l-a aruncat în închisoare. L-a despărțit de familia lui, de colectivitatea în care trăia.

Ceilalți colegi, împreună slujitori cu ei, au văzut totul. Au știut și cât i s-a iertat, pentru că erau și ei acolo, la socoteala stăpânului lor, dar și cât i se datora. Și, indignați, se duc și-i povestesc stăpânului tot ceea ce s-a întâmplat, pe cale, cu cei doi. Așadar, intră acum în scena acțiunii cel de-al patrulea personaj: *personajul colectiv*. L-am numit așa pentru că ei, slujitorii stăpânului, erau mai mulți. Ceea ce este extrem de important e faptul că stăpânul acționează tocmai la intervenția acestui personaj, făcând dreptate.

Trebuie să precizăm faptul că celelalte slugi nu s-au dus să "părăscă", așa cum ușor ar putea fi interpretată fapta lor. Nu! Ci s-au dus să *semnaleze o nedreptate socială*, o faptă strigătoare la cer; o faptă care nu era permis să se întâmple în societatea lor. Era fapta celei mai oribile cruzimi, a celei mai sălbatice răutăți. Și n-au tolerat-o!

Văzând cele întâmplate, pun acum o întrebare: *Unde este personajul colectiv din societatea noastră?* De el este nevoie azi mai mult ca oricând! Asemenea nelegiurii, istorisite de parabola Evangheliei, se întâmplă și în jurul nostru, cu colegii noștri, cu prietenii noștri, cu noi toți și, de multe ori, la o scară valorică asemănătoare. De ce ne este frică să ne apărăm pe noi și pe cei din jurul nostru în fața atâtor nedreptăți care ni se fac?

Nu mai e loc pe ecranele televizoarelor de cei ce promovează desfrăul, făcând din el un cult! Nu mai este loc în presa de scandal, și la televizor, de cei ce se însoară și se mărită de 4-5 ori, instituția familiei neînsemnând nimic pentru ei. Iar ceea ce este și mai trist, e faptul că mulți dintre copilașii noștri, în nevinovăția lor, și-i iau pe aceștia de model. Ce exemplu dau ei celor din jur și ce valori promovează? Unde este personajul colectiv, care să ia atitudine împotriva acestor false modele? *Să nu confundăm pâra cu atitudinea corectă a indignării!*

Stăpânul cerului și al pământului a intervenit și a făcut dreptate, potrivit relatării din Evanghelie, la intervenția celui de-al patrulea personaj – personajul colectiv. Să nu credeți că Stăpânul nostru al tuturor nu știe și nu vede tot ce se întâmplă și cu noi. Știe și vede tot, căci este Dumnezeu. Dar așteaptă atitudinea noastră. Așteaptă să vadă că nu tolerăm nedreptatea, înșelăciunea, non-valoarea. Așteaptă să vadă că iubim dreptatea, demnitatea și virtutea.

Personajule colectiv, sunt sigur că ești indignat de fapta nelegiuită a celui din Evanghelie! Dar, nu uita: această faptă se petrece lângă tine, în fiecare zi! *Unde ești, tată și mamă, intruchiparea personajului colectiv, de azi, pentru copilul tău, ca model, de mâine?*

As dori să închei aceste câteva reflecții pe o temă care ne provoacă pe toți, accentuând *puterea modelului, a exemplului*, în conturarea vieții celor tineri, a copiilor noștri, cu un episod biblic. Este vorba despre "cazul

Rut", din Vechiul Testament. Relatez foarte pe scurt episodul, pentru a înțelege mai ușor concluzia.

Acțiunea se petrece în ținutul Moabiților, situat la Răsărit de Iordan, pe timpul când în Israel ocărnuiau Judecătorii. Întâmplându-se o foamete mare în Israel, un israelit din Betleemul Iudeii, pe nume Elimelec se hotărăște să plece în ținutul Moabului, dimpreună cu soția sa, Noemina, și cu cei doi fii ai lor, Mahlon și Chilion. Nu după mult timp, soțul Noeminei moare. Cei doi fii se căsătoresc, luându-și soții dintre moabitece: numele uneia era Orfa, iar al celeilalte era Rut. Se întâmplă, însă, ca și cei doi fii ai Noeminei să moară, astfel că ea rămâne cu două nurori străine de neamul său.

După un timp, terminându-se foametea în ținutul de origine, Noemina se hotărăște să se întoarcă la neamul ei. Așa se face că le sfătuiește pe cele două nurori să rămână în pământul și în neamul lor și să se recăsătorească. Ele însă nu voiesc și, începând a se tânguși și a plânge, au zis: *"Nu, ci vom merge împreună cu tine, la poporul tău!"* (Rut 1,10).

La insistențele Noeminei, de-a rămâne, totuși, în poporul lor, Orfa alege, în cele din urmă, să rămână în pământul natal. Rut, însă, nu voiește, și îi zice Noeminei: *"Departă de mine gândul de a te părăsi sau de a mă întoarce de lângă tine; unde vei merge tu, voi merge și eu; unde te vei așeza tu, mă voi așeza și eu; poporul tău va fi poporul meu, iar Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu; și unde vei muri tu, voi muri și eu, și acolo mă voi îngropa. Așa să-mi facă mie Domnul, și chiar mai mult; că numai moartea mă va despărți de tine"* (Rut 1,16-17).

Cuvintele sunt fără comentariu! Ce a însemnat soacra lui Rut pentru ea, ce model a intruchipat ea pentru tânăra ei noră, care a luat hotărârea de a nu o părăsi, este de greu de prins în cuvinte!? Spunem doar atât: *modelul atrage; modelul modifică destine și vieți; modelul fortifică conștiințe; modelul înseamnă putere educațională dincolo de orice educație!*

3. În loc de Concluzii

Există un text în Epistola către Evrei pe care aș dori să-l las în loc de o concluzie finală. Iată ce spune el: *"Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, cei ce v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; luați aminte cum și-au încheiat viața și le urmați credința!"* (13,7)

Părinților, încercați să fiți "oameni ai lui Dumnezeu"! "Omul lui Dumnezeu" este un model. Viața și credința acestuia devin puncte de reper moral și educațional pentru urmași. Când vom fi pentru copiii noștri modele, educația nu va fi nimic altceva decât mediul în care modelul va dobândi un "cult".

Întoarcerea la semnificația "modelului" nu mai trebuie să fie, azi, o filozofie, ci o "RELIGIE".

Când vom trăi și în această "religie", vom avea și **părinți exemplu și copii educați!**

Pr. Prof. Stelian Tofană
Universitatea "Babeș-Bolyai"
Facultatea de Teologie Ortodoxă
Cluj-Napoca, România

Rugul aprins de Părintele Efrem în America

În anii '80 pe vremea când Rusia încă era sub jugul comunist, scrierile părintelui american convertit la Ortodoxie, Serafim Rose, se traduceau, se copiau și se citeau cu mare interes de către credincioșii ortodocși ruși, deși răspândirea scrierilor creștine, după cum știm, era interzisă, ca și în țara noastră. Cam în aceeași perioadă starețul grec Efrem de la mănăstirea Filotheu din Muntele Athos sosea peste ocean și începea să întemeieze mănăstiri în SUA și Canada și mii de ruși, greci, români și alți frați însetați de apropierea de Dumnezeu începeau să vină la sfinția sa ca să se adape din acest izvor limpede izvorât din Grădina Maicii Domnului - Muntele Athos. *Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi* și minunat este cum în vremurile noastre tulburi, nu ne lasă orfani (după cum ne-a promis), ci în fiecare generație, pe fiecare continent și chiar și în controversata Americă, Milostivul nostru Tată ceresc ascultă strigătul celor ce vor să se întoarcă spre Creatorul lor și ne trimite călăuze către patria cerească.

Părintele Efrem din Arizona este una dintre minunile vremurilor noastre. Dacă ne oprim puțin să meditam la lucrarea lui Dumnezeu realizată prin acest cuvios părinte nu se poate să nu ne copleșească admirația și slavoslovla către Mântuitorul Hristos care naște continuu în Biserica Sa sfinți ce devin lumina lumii și sarea pământului. Numai dacă ne gândim la cele 18 mănăstiri ctitorite în SUA și Canada sub povățuirea Părintelui Efrem, fără să mai vorbim de lucrarea sa duhovnicească din Grecia înainte de sosirea pe continentul nord-american, rămânem fără glas. Aceasta deoarece ne uimește cum poate **un singur om (bineînțeles ÎNDUMNEZEIT)** să aibă o lucrare atât de binecuvântată de Dumnezeu, cu atâtea roade mântuitoare, în vreme ce alte eforturi, care în exterior par mărețe, grandioase, bine organizate omenește, totuși nu aduc nici un sfert din aceste roade. Evident că nu este ceva nou! Domnul nostru a fost, este și va fi minunat, și la fel cum în vremea apostolilor prin niște simpli pescari a cucerit imperii pentru noua credință în Hristos, așa și acum, în societatea americană (similară în multe feluri imperiului roman) Domnul cel înviat, prin sufletul cel înviat al părintelui Efrem a înviat mii și mii de alte suflete spre iubirea de Dumnezeu!

Viața părintelui Efrem ne aduce aminte de importanța părintelui duhovnicesc pe calea spre mântuire. Părintele Efrem a fost născut duhovnicește de marele Sfânt atonit, Iosif Isihastul, în a cărui obște a făcut ascultare necondiționată vreme de mulți ani. Acolo părintele a reușit, sub înțeleapta povățuire a duhovnicului său, să-și vindece patimile și să ajungă la nepătimire fiind binecuvântat cu multe cercetări cerești ca mărturie a sfințeniei sale. Având un astfel de doctor priceput în meșteșugul tămăduirii sufletești, păstrat în Biserica de la întemeiere și până în zilele noastre, părintele Efrem a fost vindecat de harul dumnezeiesc și la rândul său a devenit doctor iscusit pentru nenumăratele suflete care i-au cerut și îi vor cere în continuare ajutorul. Sigur, ne vom găsi poate scuze, sau ne vom întrista pentru că noi nu avem astfel de duhovnici și deci nu putem ajunge așa sfinți. Acest gând uită promisiunile Domnului care a spus că nu ne va lăsa orfani, că trebuie să batem ca să ni se deschidă și că El este cu noi până la sfârșitul veacurilor!

Un alt lucru pe care îl observăm în viața și lucrarea părintelui Efrem este dragostea extraordinară pe care acest părinte aproape pustnic, crescut într-o obște mică, izolată în pustia Athosului, a arătat-o față de voia lui Dumnezeu și față de lumea aflată în suferință. Părintele întâi a lăsat liniștea pustiei fiind chemat să păstorească o mănăstire mare precum Filotheu și apoi lăsând chiar și această mănăstire (unde fără îndoială erau suficiente griji și responsabilități) a venit să răspândească bucuria vieții înviați în Hristos pe continentul american. Din ce am observat de câțiva ani de când mă aflu pe meleagurile americane, din binecuvântatele întâlniri cu Părintele Efrem sau cu stareții și starețele obștilor sale, precum și din multe alte mărturii, se poate spune fără îndoială că mănăstirile aflate sub povățuirea părintelui Efrem au avut un rol crucial și definitoriu în păstrarea și promovarea în America a Ortodoxiei în „variante” nediluată de diversele curente contemporane culturale, filozofice, sociale, politice, etc. Aceste mici insule athonite din America au reușit să dea mărturie fraților ortodocși trăitori aici dar și americanilor iubitori de Dumnezeu, despre acea Ortodoxie autentică,

vindecătoare, filocalică și ascetică care uneori se dorește aici să fie “îmbunătățită” (dar de fapt virusată) de nenumăratele învățături ale firii căzute omenești ce bântuie prin lumea nouă. Aspectul misionar al mănăstirilor se îmbină aici într-un chip foarte fericit cu cel isihast. Pelerinii foarte numeroși sunt primiți cu mare dragoste dar, în același timp, trezvia călugărilor și a maicilor este păstrată cu mare atenție prin înțelepte rânduieli monahale. Deși în timpul zilei sunt ocupați cu multe activități firești unei mănăstiri, programul este foarte echilibrat între slujbe, ascultări și odihnă. Slujbe de priveghere în biserică sunt doar câteva pe lună la sărbătorile mai importante dar, urmând tipicul moștenit de la bunicul lor duhovnicesc, Sfântul Iosif și de la toți marii sfinți isihasti ai Bisericii, în nicio noapte nu lipsește mult iubita și mult folositoarea priveghere personală de câteva ore de la chilie (cu rugăciunea lui Iisus și alte nevoințe), ce se face înainte de începerea slujbei de dimineață. Trezvia cultivată în taina nopții continuă și în timpul zilei, iar acest lucru se poate constata și din câteva mici detalii observate în aceste mănăstiri. De ex., atunci când ți se deschide ușa de la clădirea cu biserica și trapeza, maicile, după un scurt salut, imediat se retrag șoptind continuu rugăciunea lui Iisus. Am avut ocazia să slujesc de multe ori la una dintre mănăstirile de maici și știam că exista în acea obște și o maică româncă, dar rânduiala mănăstirii era de așa natură încât nici până în zilele noastre nu știu care dintre ele era.

Știm că părintele Efrem și mănăstirile de sub povățuirea sa au avut parte, de-a lungul timpului de multe defăimări, ocări și chiar persecuții și de aceea nu putem să nu tragem și noi în generația noastră aceeași concluzie apostolică: “*Toți cei care vor să trăiască cucernic*

în Hristos Iisus vor fi prigoniți” (II Timotei 3, 12). Rânduielile tămăduitoare de păcat ale Ortodoxiei atât de normale cu câteva zeci de ani în urmă, au început să fie considerate prea aspre în zilele noastre, nu numai în țările neortodoxe, dar chiar și în cele ortodoxe, și de aceea oricine vrea să urmeze cu credincioșie calea vindecătoare și către cer urcătoare a Ortodoxiei nu are decât să asculte cu atenție avertismentul Mântuitorului: “*Iată, Eu vă trimit pe voi ca pe niște oi în mijlocul lupilor; fiți dar înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii*” (Matei 10, 16). Și punând la inimă acest cuvânt să pornească cu credință, nădejde și dragoste pe calea Bisericii și a Sfinților ei, calea lepădării de sine și a îmbrăcării în Hristos.

O dată cu adormirea sa se alătură astfel încă un cuvios părinte în ceata ocrotitorilor acestor meleaguri greu încercate. Prin Sfântul Ioan Maximovici, Sfântul Gherman din Alaska, Sfântul Rafael de Brooklyn, Sfântul Mardarie, Cuviosul Serafim Rose și alți sfinți și sfinte de mai multe naționalități, canonizați sau necanonizați, Milostivul nostru Dumnezeu aduce binecuvântare și nădejde și în lumea nouă, iar Cuviosul părinte Efrem devine astfel mai aproape de noi toți, pe orice continent ne-am afla. Dar mai ales devine mângâiere și călăuză celor ce trăiesc în America și descoperă cu uimire că drumul spre “american dream” nu prea este același cu drumul îngust spre Împărăția Cerurilor!

Ieromonah Atanasie Popescu
Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului -
Allegan, Michigan, 28 ianuarie 2020,
Pomenirea Sfinților Efrem Sirul și Isaac Sirul

Unitatea dintre Biserică și națiune în concepția lui Eminescu

Preliminarii

Identitatea este o problemă existențială. Ea ține de întrebarea „cine sunt eu?” și implicit de întrebarea: „ce mă face să fiu cine sunt și așa cum sunt?” Teologic vorbind, primul răspuns trebuie să fie legat de crearea omului după chipul lui Dumnezeu și de înțelegerea adecvată a ideii de chip. Sociologic și antropologic vorbind răspunsul este legat de faptul că omul este ființă socială – *zoon politikon anthropos* – după Aristotel, dar și ființă gregară. Așadar turma, grupul, societatea imprimă omului trăsături

identitare indelebile. De asemenea, locul geografic, alături de condițiile de viață și alte elemente, conduce spre un anumit tip de identitate. De aici diversitatea dar și unitatea în diversitate la nivel de grup, de neam, un neam distinct între alte neamuri, fiecare cu distincția sa, dar și la nivel de individ, un individ distinct în mozaicul unui neam.

Identitatea personală și de neam, națională, este o valoare umană fundamentală. În decursul întregii lor istorii oamenii au luptat și au murit pentru identitatea de grup, de trib, de neam.

Termenul „neam” are conotații mai puternice decât cel de națiune. Pe lângă unitatea de limbă, tradiții, credință, obiceiuri, istorie comună, aspirații

comune, ideea de neam indică apartenența la grup pe baza înruderii, a legăturii de sânge, posibil, cea mai puternică dintre toate. Și cu cât istoria unui neam este mai veche, cu atât sensul apartenenței și al identificării cu neamul este mai profund. Astfel, cazul neamului românesc este special, deși nu unic, datorită vechimii sale istorice, această vechime neîncepând cu Dacia perioadelor Imperiului roman, ci cu mult înainte, cu precursorii acestora, așa cum demonstrează cercetarea istorică, pre-istorică, arheologică din epoci trecute dar și din zilele noastre. Unul dintre acești cercetători de renume mondial este Prof. Dr. Maria Gimbutas care în studiile ei demonstrează vechimea și continuitatea locuitorilor vechii Europe în spațiile existențiale ale strămoșilor noștri daci.

M. Eminescu era perfect conștient de lucrul acesta. El vorbea cu admirație despre Daci, recunoștea continuitatea de neam dintre ei și poporul în care s-a născut și a crescut și pe care l-a iubit și slujit cu devotament sacrificial. Dar vedea și decăderea politico-morală a timpului său, iar aceasta, contrastată cu virtuțile politico-sociale ale strămoșilor daci, l-a făcut să exclame că „totul trebuie dacizat”.¹

Acesta este contextul în care Eminescu înțelege rolul fundamental pe care Biserica Ortodoxă l-a avut timp de aproape două milenii atunci, în cultivarea virtuții, a credinței în Dumnezeu, a dragostei de frați și de neam, fiind astfel un factor stabilizator la nivel psihologic și social.

Ceea ce l-a făcut pe Eminescu să se vădească un membru statornic al Bisericii creștine, ortodoxe la noi, a fost înțelegerea adecvată a esenței învățaturii creștine, mai ales în urma studiului comparativ al religiilor. Iată textul celebru dintr-un articol publicat în ziarul *Timpu* în 1881:

„Învățăturile lui Buddha, viața lui Socrate și principiile stoicilor, cărarea spre virtute a chinezului Lao-tse, deși asemănătoare cu învățămintele creștinismului, n-au avut atâta influență, n-au ridicat atâta pe om ca Evanghelia, această simplă și populară biografie a blândului nazarinean a cărui inimă a fost străpunsă de cele mai mari dureri morale și fizice, și nu pentru el, pentru binele și mântuirea altuia. Și un stoic ar fi suferit chinurile lui Hristos, dar le-ar fi suferit cu mândrie și dispreț de semenii lui; și Socrate a băut paharul cu venin, dar l-a băut cu nepăsarea caracteristică virtuții civice a antichității. Nu nepăsare, nu dispreț: suferința și amărăciunea întregă a morții au pătruns inima mielului simțitor și, în momentele supreme, au încolțit iubirea în inima lui și și-au încheiat viața pământească cerând de la tată-său din ceruri iertarea prigonitorilor. Astfel a se sacrifica pe sine pentru semenii săi, nu din mândrie, nu din sentiment de datorie civică, ci din iubire, a rămas de atunci cea mai înaltă formă a existenței umane, acest sâmbure de adevăr care dizolvă adâncă dizarmonie și asprimea luptei pentru existență ce bântuie natura întregă.”²

Această întemeiată apreciere față de Iisus Hristos este în deplină concordanță cu cea avută față de

Biserica, față de rolul ei vital în formarea și păstrarea limbii și culturii române, cum citim, între altele, în articolul intitulat „Cu timpul au început a se recunoaște”, unde poetul mărturisește: „Biserica au creat limba literară, au sfințit-o, au ridicat-o la rangul unei limbi hieratice și de stat.”³

În acest sens, într-un articol din ziarul *Timpu* din 2 februarie 1879, Eminescu precizează:

„Biserica răsăriteană e de optsprezece sute de ani păstrătoarea elementului latin de lângă Dunăre. Ea a stabilit și a unificat limba noastră într-un mod atât de admirabil încât suntem singurul popor fără dialecte propriu-zise; ea ne-a ferit în mod egal de înghițirea printre poloni, unguri, tătari și turci, ea este încă astăzi singura armă de apărare și singurul sprijin al milioanelor de români cari trăiesc dincolo de hotarele noastre. Cine-o combate pe ea și ritualurile ei poate fi cosmopolit, socialist, republican universal și orice i-ori veni în minte, dar numai român nu e.”⁴

Eminescu este convins și convingător în stabilirea relației intrinsece dintre limbă și neam, despre rolul unificator al limbii, deci și despre rolul Bisericii ortodoxe în păstrarea și cultivarea limbii noastre naționale, cu alte cuvinte despre mariajul sacru dintre Biserica și națiune la români.

Coexistența nemijlocită de secole între Biserica și neam poate fi înțeleasă ca un fel de unire ipostatică indestructibilă între cele două realități sau fenomene, distincte dar inseparabile, ca o relație perihoretică, cum într-un dans ontologic desfășurat pe scena istoriei, ca o întrupare a Bisericii în neamul românesc și a neamului românesc în Biserica lui Hristos. Acest lucru îl observă și Teodora Sorina Coca într-un articol unde prezintă și interpretează o serie de texte și referiri ale lui Eminescu la doctrina și credința creștină, la ortodoxie și la Biserica Ortodoxă în special, unde afirmă tranșant:

„Respectul pentru creștinism și ortodoxie este nemărginit, poetul fiind într-o permanentă luptă cu cei care ponegresc și atacă Biserica și credința ortodoxă. Poetul este un creștin autentic, care stabilește o relație profundă între ortodoxie și patriotism.”⁵

Noțiunea de patriotism are la Eminescu o dimensiune sacră tocmai pentru că este legată de faptul că, și de modul în care Biserica lui Hristos a plămădit ființa neamului, adică a tuturor generațiilor consângene din istorie, numite cu o expresie care

înfiorează și stârnește cel mai mare respect totodată, „moșii și strămoșii”, adică până la daci și mai departe, și la care Biserica face referire într-un mod absolut impresionant și copleșitor în consacrată expresie „Dumnezeul părinților noștri”.

Aceeași simbioză generatoare de dragoste de neam este indicată și de identificarea „din moși strămoși” a legii românești cu legea creștinească sau invers, adică a unui mod de a crede, a gândi și a fi, înscris cu litere de aur, dacă vrem, „cu degetul lui Dumnezeu” în sufletul neamului nostru.

Eminescu este clar în această privință:

„Când dumnealor ne zic nouă că nu suntem români, râde lumea care știe că ne ținem grapă de părinți ce neam de neamul lor au fost români,⁶ deci și creștini.

Cum zicea și Coșbuc: „Știm și noi o lege sfântă/ Și de-un veac de ani acum/ Stăm cu ochii tot spre țintă/ Mergem tot pe-același drum/ Pentru sfânta lege-a crucii/ Pentru limba ce-o vorbim/ Ce de-oțel pe săbii lucii/ Pus-am noi de când trăim” (*Țară avem și noi sub soare*).

Iată de ce Eminescu numește Biserica „maica spirituală a neamului românesc”, pentru că ea este bastionul de rezistență împotriva tuturor tendințelor de deznaționalizare venite din diverse fronturi, atunci ca și acum ea devenind un turn de veghe dar și o cetate de apărare pentru românii din țară și de dincolo de hotarele ei.

Într-un articol din ziarul *Timpul* Eminescu vorbește despre „Biserica lui Mateiu Basarab și a lui Varlaam, maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbei și unitatea etnică a poporului, ea care domnește puternică dincolo de granițele noastre și e azilul de mântuire națională în țări unde românul nu are stat.”⁷

O altă afirmație care demonstrează indubitabil convingerea lui Eminescu despre rolul salutar al Bisericii Ortodoxe în menținerea ființei neamului

românesc este făcută în contextul criticii aduse de Poet față de încercările de suprimare a limbii române în unele școli din Transilvania. Citim:

„Noi românii, formăm o biserică națională, și ca societate religioasă, ca biserică ortodoxă română, suntem un cor matur și compact pentru a ne împotrivi la orice tendințe care ar jigni libertatea conștiinței și cultura noastră națională”.⁸

Este important a se vedea aici cum Eminescu nu zice că Biserica reprezintă un cor matur... etc, ci zice, „noi”, el deci recunoscându-se a fi înrolat în rândurile militanților Ortodoxiei, ca făcând parte integrantă, organică, a unei biserici luptătoare pentru aspirațiile vitale de libertate și respect între alte culturi și națiuni, ale culturii și neamului nostru.

Ca român autentic, Eminescu nu a vorbit despre Biserica dinafara ei, ci din interior, el identificându-se cu neamul său, deci cu legea moșilor și strămoșilor lui ridicăți de Biserică la un anumit rang de sfințenie.

De aceea scrie Vintilă Horia, că „Eminescu fost atât de creștinește (s.m.) legat de românism și de omenie”,⁹ atât dragostea de neam cât și omenia fiind, în istorie, caracteristici fundamentale ale poporului nostru.

Concluzii

Conservativ în mentalitate și acțiune, admirator al virtuților istorice ale românilor sub vredniciei și admirabilii săi domni și voievozi în trecutul vechi și recent, Eminescu a văzut în Biserica Ortodoxă, și ea, prin definiție, conservatoare a valorilor de credință, gândire și viață, un factor esențial în păstrarea identității și unității poporului său, în dezvoltarea sănătoasă a spiritului neamului românesc.

Pr. Prof. Dr. Theodor Damian

Note

¹ În articolul „Distinguendum est” din *Timpul*, 29 iulie 1881.

² *Timpul*, VI, nr. 81, 12 aprilie 1881, p. 1, citat în Theodor Codreanu, *Eminescu incorect politic*, Editura Scara, București, 2014, p. 80.

³ M. Eminescu, *Icoane vechi și icoane nouă*, Ed. Floarea darurilor, București, 1996, p. 75. Vezi Theodor Damian, *Ideea de Dumnezeu în poezia lui Eminescu*, Ed. Eikon, București, 2016, p. 132.

⁴ Mihai Eminescu, „Liber cugetător, liberă-cugetare”, în *Timpul*, 2 februarie 1879, în *Opere*, 1989, vol. X. p. 187, citat în Irina Nastasiu, „Eminescu, un apărător al Ortodoxiei”, în *Credința Ortodoxă*, an XIX, Nr. 1 (2015), ianuarie 2015, Bacău, p. 16. Vezi Th. Damian, *op. cit.*, p. 132.

⁵ Teodora Sorina Coca, „Adevărul creștin în publicistica lui Mihai Eminescu”, în *New York Magazin*, An XIV, Nr. 679, 28 iulie 2010, p. 16.

⁶ Mihai Eminescu, „Liber cugetător ...”, p. 150. Vezi și Th. Damian, *op. cit.*, p. 132.

⁷ În *Timpul*, (V), 14 august 1882; vezi M. Eminescu, *Opere*, vol. XIII, *Publicistica*, Ed. Academiei, București, 1985, pp. 168-169.

⁸ Cf. Arhim. Mihai Daniliuc, „Tubea Eminescu Ortodoxia românească?”, în *Credința ortodoxă*, Revistă de cultură, atitudine și spiritualitate a Episcopiei Alexandriei și Teleormanului, An XVIII, Nr. 1 (203), ianuarie 2014, p. 16.

⁹ Vintilă Horia, „Peste încă o sută de ani: tot Eminescu”, în *Stindardul românilor*, Nr. 25-26, aprilie 1989, München.

Excerpt from St. Nikolai Velimirovich Homily on Cheesefare Sunday

By fasting, a man lifts his soul above its earthly prison and penetrates through the darkness of animal life to the light of God's Kingdom, to his own true homeland.

Fasting makes a man strong, decisive and courageous before both men and demons.

Fasting also makes a man generous, meek, merciful and obedient.

By fasting, Moses was made worthy to receive the Commandments from God's hands.

By fasting, Elijah closed the heavens, so that there was no rain for three years; by fasting, he called down fire from heaven onto the idol-worshippers, and by fasting made himself so pure that he was able, on Horeb, to talk with God.

By fasting, Daniel was saved from the lion's den, and the Three Children from the burning fiery furnace.

By fasting, King David lifted up his heart to the Lord, and God's grace descended on him and he sang the sweetest and most surpassing prayers that any man, before the coming of Christ, has ever raised to God.

By fasting, King Jehoshaphat crushed his enemies, the Ammonites and the Moabites (2 Chron. 20:23).

By fasting, the Jews were saved from persecution by Haman, the imperial deputy (Est. 4:3).

By fasting the city of Nineveh was saved from the destruction that the Prophet Jonah had prophesied for it.

By fasting, John the Baptist became the greatest of those born of woman.

Armed with fasting, Saint Anthony overcame all the hordes of demons and drove them from him. What? Only Saint Anthony? An uncountable army of Christian saints, both men and women, have purified themselves by fasting, strengthened themselves by fasting and became the greatest heroes in human history. For they conquered that which is most difficult to overcome - themselves. And, in conquering themselves, they conquered the world and Satan.

Saint Basil says: "Fasting strengthens the mind."

St. Diodore says: "True ascetics refrain from food, not because they consider that is evil in itself, but in order, through restraint, to bridle the body's burning members."

And Blessed Jerome said: "To God, the Creator and Lord of the universe, the sound of a rumbling stomach is not necessary, but without it there cannot be chastity."

And finally, did not the Lord Jesus Himself begin His divine ministry of the salvation of mankind with a long, forty day fast? And did not He, in this way, clearly show that we must make a serious beginning to our life as Christians with fasting? First, the fast, and then all the rest comes together with, and through, the

fast. By His own example, the Lord showed us how great a weapon fasting is. With this weapon, He vanquished Satan in the wilderness, and with it was victorious over the three chief satanic passions with which Satan tempted Him: love of ease, love of praise, and love of money. These are three destructive greeds, the three greatest traps into which the evil enemy of the human race lures Christ's soldiers...

We are always in company with our treasures, whether on earth or in heaven. Our thoughts are with our treasures, our hearts are with our treasures, and so is our will - whether on earth or in heaven. We are tied to our treasures as a river is to its channel - whether on earth or in heaven. If we lay up for ourselves treasures upon earth, we shall be rich for a time, but poor for all eternity; if, though, we lay up for ourselves treasures in heaven, we shall be poor for a time, but rich through all eternity. It is left to our will to choose the one or the other. In this freedom of choice there lies our glory, but also our torment. If we choose eternal treasures that cannot be reached by moth, rust or thieves, our glory will be eternal. If, though, we choose those other treasures, that we have to protect from moth and rust and thieves, our torment will be eternal...

So let us open our eyes while there is still time. Let us be firmly convinced that the final victory will belong, not to the devil and his servants but to Christ, our King and Commander. Let us, then, hasten to take up the victorious weapon that He has offered us for the battle - the precious fast - the weapon that is, in our hands, bright and proudly-borne, but is to our enemy fearsome and deadly.

Let us refrain from excessive eating and drinking, so that our hearts do not fail us (Luke 21:26) and drown in corruption and darkness.

Let us refrain from choosing earthly treasures, so that Satan may not separate us from Christ and suggest surrender to us.

And when we fast, let us not fast for the praise of men but for our soul's salvation and the glory of our Lord and Saviour Jesus Christ, whom angels and saints in heaven and the righteous on earth glorify, together with the Father and the Holy Spirit - the Trinity consubstantial and undivided, now and forever, through all time and all eternity. Amen.

THE LORD'S RESURRECTION A CONSTANT LITURGICAL EXPERIENCE

Fr. George Bazgan, Parish Priest,
Sts. Constantine and Helen, Edmonton, Alberta

“In the tomb with the body, in Hades with the soul as God, in paradise with the thief, and on the throne with the Father and the Holy Spirit were You, O Christ, fulfilling all things, O You, who are boundless.”

This is just part of what the priest says when he returns to the Altar with the Holy Gifts, completing the Great Entrance (procession). Those who are familiar with the meaning of the Divine Liturgy know already that this highest form of prayer human beings can offer to God, is a journey into the kingdom of God, a recapitulation of our Savior’s life and activity for man’s restoration, which begins with His Incarnation (*O, Only-begotten Son...*) and reaches the highest point through His voluntary offering of Himself (*Take, eat, this is My body...drink of this all of you, this My blood...*) and His resurrection and ascension into heaven (confessed in the Nicene Creed).

Following the first part of the Divine Liturgy, known as the Liturgy of the word, the Great Entrance (procession with the Holy Gifts) takes us one step further into the Kingdom of God and the mystery of our salvation, which unfolds before our eyes, and invites us to be partakers thereof. The procession with the Holy Gifts (transported from the Prothesis to the Holy Table) symbolizes the burial (procession) of Christ. In fact, the words said by the priest before the ones we used as our motto: “*The noble Joseph took down Thy pure Body, wrapped it in clean linen and spices and laid it in a new tomb,*” are the same words used on Good Friday, during the “Taking down from the cross” service, when the holy Epitaphion is brought and deposited in the middle of the church.

The words chosen as our motto teach us three important things:

First, they reaffirm the reality of Christ's death (*in the tomb with the body*), a consequence of the theological truth that in the event of Incarnation, Christ assumed our human nature in its entirety, except sin.

Second, they are a true revelation of the implementation of God's eternal plan for the redemption of the human race (*in Hades with the soul as God, in paradise with the thief...*). In the whole liturgical context, through the eyes of our faith, we can actually see Christ our Savior at work, "*trampling down death by death, and those in the tombs bestowing life,*" as the troparion of the Resurrection says.

Third, they are a clear expression of the divine attribute of Christ, omnipresence - the ability to be everywhere at the same time - (underlined by the words *O, You, who are boundless*).

Although the Church calendar revolves around the Pentecost, the Sunday services are permeated by the theme of Resurrection. Starting with the Saturday evening Vespers, which begins the next day's liturgical cycle, continuing with the Sunday morning Mattins, and reaching the pinnacle during the Eucharistic celebration, the Orthodox Church reminds her faithful again and again that "this is the day that the Lord has made to rejoice and be glad in it," and invites them to come and partake in the victory of our Lord and Savior over death and Hades: "*Today salvation has come to the whole world; let us sing to the One who rose from the tomb, and the first-fruits of our salvation; for destroying death by His death, He gave us victory and great mercy,*" sounds one of the troparia sung before the beginning of the Divine Liturgy.

What a similarity between this troparion and the one sung on the Resurrection night and throughout the Easter season! The Eucharistic celebration, instituted by Christ Himself on the eve of His voluntary Passion and continued without interruption by the Church for over two thousand years, is a constant reminder that Christ, the Good Shepherd, who laid down His life for the sheep (John 10:15), continues to be liturgically sacrificed and sacramentally offered for the salvation of many. The Eucharist is not a symbolic remembrance, just as the Last Supper was not a mere prophetic ritual. It is a true Sacrament, since Christ who performs both is the High Priest of the New Testament.

What happens in the Eucharist is the restoration of the union between man and God, the restoration of life as it was given by God in the very beginning. And all this is possible because of the Resurrection, as Christ Himself said: "I am the resurrection and the life" (John 11:25). Without participation in the Sacrament of the Holy Eucharist this restoration/salvation is not possible. This is why Christ makes it a requirement for participation in the kingdom of God (John 6:53-58). Saint Irenaeus says: "*Unless man had been joined to God, he could never become a partaker of incorruptibility.*" Incorruptibility, this is what the voluntary death and the resurrection of our Lord and

Savior brought to the world! This is what the Eucharistic celebration and the communion with the Body and Blood of our Lord offer to all of us "*who mystically represent the cherubim, singing to the life-giving Trinity the thrice holy hymn...*" (prayer of the Cherubic)

Long before the beginning of and throughout our spiritual journey, Great Lent, the Orthodox Church, through the gospel readings, reminded us that the time of spiritual readiness is here and now, and invited us to focus our attention on the last chapter of the divine act of our restoration, the voluntary Passion and third-day Resurrection of our Lord and Savior. Now, as we celebrate the renewal of life, the Feast of feasts, we listen to the jubilant hymns of the Church and realize that the Resurrection of Christ is indeed the fulfillment of all our endeavors for salvation.

If we began our search for God with Zacchaeus, now we hear the divine pronouncement: "Today salvation has come to this house;" if we engaged in dialogue with God in prayer (private and/or public) with the Publican's humble and repentant attitude, today we are exalted with the risen Christ; if we renounced the far country, our isolation from God and returned repentantly with the Prodigal son, today we receive the ring and the best robe, and are guests of honor at the great Feast; if we have shown sensitivity to the needy and the destitute, seeing in them the brethren of Christ, today we hear the divine invitation: "*Come, you blessed of My Father, inherit the kingdom prepared for you from the foundation of the world!*;" if we heeded the apostolic/missionary invitation "*Come and see,*" today the Kingdom of God is being revealed to us in all of its splendor; if we denied ourselves, took up the cross and followed Christ, today we "*see the Kingdom of God come with power.*"

Having said all these, "*let us cleanse our senses,*" and respond to the invitation made by the Orthodox Church, not only at Easter, but also every Sunday morning, saying:

Having beheld the resurrection of Christ, let us worship the Holy Lord Jesus, the only sinless one! We venerate Thy cross, O Christ, and we praise and glorify Thy holy resurrection; For Thou art our God and we know no other than Thee, and we call upon Thy name. Come, all faithful, let us venerate the holy resurrection of Christ! For behold, through the cross, joy has come to the whole world. Ever blessing the Lord, let us praise His resurrection, for enduring the cross for us, He destroyed death by death.

Holy Synod Meets for the First Time this Year

The Holy Synod of the Romanian Orthodox Church held its first working session this year under the chairmanship of His Beatitude Patriarch Daniel at the Synodal Hall of the Patriarchal Residence in Bucharest on February 13, 2020.

During the meeting, an assistant bishop to the Archdiocese of Vad, Feleac and Cluj was elected.

The Holy Synod elected by secret vote the V. Rev. Archimandrite Benedict Vesa as assistant bishop to the Archdiocese of Vad, Feleac and Cluj.

The new assistant bishop will bear the title of His Grace Bishop Benedict of Bistrița. His ordination to the episcopacy will take place on Sunday, February 23, 2020, at the Metropolitan Cathedral in Cluj-Napoca.

During the meeting, the Holy Synod resolved to establish a new master's degree program entitled 'Economic management and administration of church units' (full-time education) at the Patriarch Justinian Faculty of Orthodox Theology in Bucharest.

The Holy Synod also discussed organizing the seventh edition of the International Meeting of Orthodox Youth 2020 in Timișoara.

At the same time, the following were highlighted:

- ❖ The publication in the Official Journal of Romania (no. 97 of February 10, 2020) of the Statute for the organization and functioning of the Romanian Orthodox Church as approved by the Holy Synod during its working session on December 16, 2019 (synodal decision no. 12.190 / 2019).
- ❖ The numerous social-philanthropic activities carried out in the Romanian Patriarchate, actions amounting to 153,600,638 lei (over 32 million euros).

As regards the invitation of His Beatitude Patriarch Theophilos III of Jerusalem addressed to the Patriarch of the Romanian Orthodox Church to attend the fraternal meeting in Amman, Jordan, on February 25-27, 2020, the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church reiterated its decision no. 3668, reviewed in its decisions no. 9156/2018 and no. 180/2019, stating that the Ecumenical Patriarchate and the Moscow Patriarchate resume the dialogue to reach, as soon as possible, a solution in the issue of the autocephaly of the Orthodox Church in Ukraine, so as not to deepen

the polarization of the two opposing sides: one of the Orthodox Churches in favour of Constantinople, and the other pro-Moscow Orthodox Churches.

Furthermore, the Holy Synod indicated its agreement with the granting of autocephaly for the entire Orthodox Church in Ukraine (not just a part of it), but this can only be achieved by the agreement between the Ecumenical Patriarchate and the Moscow Patriarchate and by pan-Orthodox consensus.

Since at the fraternal meeting in Amman the participants will discuss ways of reconciliation and restoring the Eucharistic communion between some sister autocephalous Orthodox Churches, and in order not to interpret the Amman meeting initiated by the Jerusalem Patriarchate as a Synaxis of the Primates of the Orthodox Church, the Holy Synod resolved that the Romanian Orthodox Church should not be represented by the Patriarch of Romania, but by a delegation of the Romanian Patriarchate.

This participation of the Romanian Orthodox Church in the fraternal meeting in Amman is motivated by the fact that all the autocephalous Orthodox Churches have the responsibility to work together for the maintenance, defence and promotion of the Orthodox dogmatic, canonical and Eucharistic unity, according to the Gospel of Christ and the Sacred Canons.

Press office of the Romanian Patriarchate

Hierarchical service with the Tronos Group and ordination to deaconate

February 29-March 1, Austin, TX

The Nativity of the Mother of God Parish in Austin, Texas was dressed in noble vestments from February 29th to March 1st, 2020. With the blessing of His Eminence Metropolitan Nicolae, the festivities in Austin began Saturday evening with Great Vespers and a Byzantine music and patriotic songs concert offered by six members of the Tronos choir of the Romanian Patriarchate under the leadership of Archdeacon Mihail Bucă. Many Orthodox Christians in Austin, along with their priests, attended and enjoyed this beautiful introduction to the Great Lent.

The next day, Sunday, March 1st, after Matins, the renovation works recently completed at the church building were blessed. Fr. Dumitru Ilieș, the parish priest, Fr. Dumitru Păun, honorary Dean, and Fr. Valentin Ilieș were serving together. Ordination to reader and subdeacon of the young Gabriel Ilieș preceded the beginning of the Divine Liturgy. At the appointed time of the Divine Liturgy, Gabriel was ordained a deacon for the Nativity of the Mother of God parish of Austin.

At the time of the sermon, HE Metropolitan Nicolae spoke about the significance of the Sunday of the Expulsion of Adam from Heaven, also called the Forgiveness Sunday, the last Sunday before the beginning of Great Lent:

"At the beginning of Lent we are urged to examine our conscience and to remember our fellows, and if we consider that someone has made a mistake we forgive him. We cannot begin this seven-week preparation with fasting and prayer without our conscience reconciled. We have to admit that what often loads our conscience is the memory of our brother who did us wrong. This memory does not give us peace. If we want to understand the meaning of Lent we must take this first step, forgive those who did wrong to us, to understand that by forgiving them we also obtain forgiveness from the heavenly Father. The relationship with God goes through the relationship with others, we obtain forgiveness from God if we have the power to forgive others."

"During these seven weeks we can also have the experience of the complete fasting, as our Savior did in the wilderness of Karantania. The experience refers

to the fact that man can nourish himself with something else other than bread, namely with prayer, with the Word of God, and with the Body and Blood of the Savior. This experience can be fulfilled in this Great Lent when the Presanctified Liturgy is celebrated. In those days we must fast until evening, that is to say we do not eat anything until evening, just as Christ in the wilderness. After fasting all day, we participate in the Divine Liturgy and listen to the word of God and commune with the Body and Blood of Christ, nourishing our bodies with the spiritual nourishment. The meaning of fasting is the striving out of love for Christ, in which we leave aside the material ones and nourish ourselves with Christ."

His Eminence Metropolitan Nicolae then offered the new Antimision to the parish, talking about the significance of this liturgical object. The hierarch concluded explaining the deacon's ministry and urging the newly ordained to take on the new mission with worthiness. Then he congratulated the entire Ilieș family present at the event, including the two brothers who came from Romania.

With joy and brotherly love we received the missionary visit of the Tronos group of the Romanian Patriarchate. Being their first visit on the American soil we consider it unique and memorable. A page of Orthodox history has been written in San Antonio and Austin these days. Words cannot describe the atmosphere of prayer and the emotions we all felt. We pray to the Lord that the seed they have planted in our hearts through angelic songs will bring good fruit before God!

Deacon Gabriel Ilieș

Vecernie Pan-Ortodoxă în Duminica Ortodoxiei la Parohia Toți Sfinții

8 martie 2020, Toronto, Ontario

Biserica “Toți Sfinții” din Toronto a găzduit, în data de 8 martie 2020, Vecernia Pan-Ortodoxă, începând cu orele 18:00. La Vecernie au participat optsprezece preoți și un diacon, care l-au întâmpinat pe Preasfințitul Părinte Ioan Casian, Episcopul Ortodox Român al Canadei cu cântarea “Pre Stăpânul...”

După înveșmântarea Ierarhului, preoții au luat binecuvântare pentru începerea slujbei, iar Părintele Paroh Vasile Aileni a dat binecuvântarea pentru începerea Vecerniei.

La acest important eveniment pentru Episcopia Canadei și pentru comunitatea românească din Greater Toronto Area au participat clerici și laici canadieni, greci, ucrainieni, ruși, sârbi, antiohieni, iar răspunsurile la slujbă au fost date în patru limbi: română, greacă, ucrainiană și engleză. Rugăciunea “Tatăl Nostru” a fost rostită în toate limbile clericilor prezenți.

După citirea Sfintei Evanghelii, Preasfințitul Părinte Ioan Casian a ținut un cuvânt de învățătură și a dat citire unei părți din Sinodicon.

La vremea rânduită, preoții au scos în procesiune Sfintele Icoane din Sfântul Altar, amintind de triumful Sfințelor Icoane și biruința Ortodoxiei care a fost proclamată în Constantinopol în anul 843. S-a cântat troparul Ortodoxiei: *“Preacuratului Tău chip ne închinăm, Bunule, cerând iertare de greșalele noastre, Hristoase Dumnezeule; că de voie ai binevoit a Te sui cu Trupul pe cruce, ca să izbăvești din robia vrăjmașului pe cei pe care i-ai zidit. Pentru aceasta,*

cu mulțumire strigăm Ție: toate le-ai umplut de bucurie, Mântuitorul nostru, Cel ce ai venit să mântuiești lumea.”

Părintele Bohdan Hladio, președintele *Asociației Preoților Ortodocși*, a mulțumit preoților și credincioșilor pentru slujire și participare precum și Preasfințitului Episcop Ioan Casian și Părintelui Vasile Aileni, preotul paroh al comunității, pentru găzduire.

A fost o atmosferă de adâncă pace și rugăciune în fiecare suflet prezent, iar la sfârșitul slujbei, credincioșii s-au apropiat cu pioșenie de Sfintele Icoane, pe care clericii le țineau în mâini spre închinare.

După slujbă a urmat o agapă frățească, organizată de parohia gazdă, unde ne-am bucurat și de bunătățile cele pământești, am socializat și cunoscut noi frați întru Hristos.

Părintele Vasile Aileni a mulțumit călduros Preasfințitului Ioan Casian, clericilor și tuturor celor prezenți pentru dragostea de a veni împreună în această sfântă zi. Deasemenea, mulțumiri speciale au fost adresate Consiliului Parohial, Comitetului Doamnelor și tuturor membrilor parohiei, care au organizat, la cele mai înalte așteptări, acest eveniment.

Cu nădejde de mântuire, mulțumim Bunului Dumnezeu pentru toate binefacerile Sale revărsate asupra noastră!

Preot Paroh Vasile Aileni

Duminica Ortodoxiei sărbătorită la Chicago

Duminica Ortodoxiei a fost sărbătorită în mod deosebit și anul acesta la Chicago. La Catedrala Sf. Împărați Constantin și Elena, Sf. Liturghie a fost oficiată de clerul Catedralei. La momentul predicii, Pr. Vasile Mureșan a citit Pastorală Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei. După Sf. Liturghie, copiii de la Școala duminicală a Catedralei au organizat o procesiune cu sfintele icoane, din biserică până în sala socială a Catedralei unde au intonat imne specifice Postului Mare și au împodobit cu flori icoanele Maicii Domnului.

IPS Mitropolit Nicolae a răspuns invitației IPS Mitropolit Nathaniel al Mitropoliei Ortodoxe Grecești de Chicago și a slujit, împreună cu IPS Nathaniel, în biserica parohiei grecești Sf. Nectarie din Palatine, IL. Și aici a fost organizată o procesiune cu sfintele icoane de către copiii parohiei și a fost citit Sinodiconul Ortodoxiei. Cei doi ierarhi au vorbit pe rând despre semnificația Duminicii Ortodoxiei și despre mărturia comună pe care se cuvine să o aducem acum toți ortodocșii.

La vremea serii, ierarhii, preoții și credincioșii ortodocși din zona Chicago s-au adunat la parohia ortodoxă antiohiană Sf. Gheorghe din Cicero, Illinois, pentru Vecernia Pan-Ortodoxă. Omilistul serii a fost Pr. Milos Vesin de la parohia sârbă Sf. Arhanghel Mihail din Lansing, IL. Răspunsurile au fost date de corul Pan-Ortodox din Chicago dirijat de doamna Gordana Trbuhovich în limbile engleză, greacă, slavonă, română și arabă. La sfârșitul slujbei Vecerniei, s-a citit Sinodiconul Ortodoxiei,

IPS Mitropolit Nicolae alături de IPS Mitropolit Nathaniel al Mitropoliei Ortodoxe Grecești de Chicago slujind împreună Sf. Liturghie în biserica parohiei grecești Sf. Nectarie din Palatine, IL

mărturisirea comună a dreptei credințe. O procesiune cu sfintele icoane a încheiat această slujbă a Vecerniei.

IPS Mitropolit Nicolae, preoții slujitori și mai mulți credincioși ai Catedralei Sf. Împărați Constantin și Elena au participat la această slujbă pan-ortodoxă.

Anul omagial al pastorației părinților și copiilor marcat în Episcopia Ortodoxă Română a Canadei

Între 28 februarie – 1 martie, sub egida Anului omagial al pastorației părinților și copiilor, a avut loc la Grenville-sur-la-Rouge, Quebec o tabără familială. Alături de Preasfințitul Episcop Ioan Casian au participat preoți și familii din provinciile Quebec și Ontario.

Programul a cuprins diferite activități religioase, artistice și sportive, cateheze, discuții – atelier pe marginea relației părinte – copil și a manierei celei mai potrivite pentru transmiterea credinței celor mai tineri, cântări religioase, participarea la Sf. Liturghie (sâmbătă și duminică) și la alte rugăciuni, proiecție de

film creștin, atelier de încondeiere a ouălor, recital de pian, săniuș, hochei, foc de tabără, etc.

O agapă festivă cu ocazia sărbătorii Sf. Cuv. Ioan Casian, unul dintre ocrotitorii Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei, a avut loc sâmbătă seara.

Participanții la această tabără, mai tineri sau mai în vârstă, au avut ocazia să se cunoască mai bine, să discute pe marginea experienței lor ecleziale în parohiile cărora le aparțin, să-și împărtășească dificultățile întâmpinate, dar și realizările dobândite în cadrul mai larg al societății canadiene.

Vizită arhierescă și slujire binecuvântată

15-16 februarie 2020, Mănăstirea Putna, România

În 15–16 februarie, Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae, Mitropolitul Ortodox Român al celor două Americi, a fost prezent la Mănăstirea Putna, participând la mai multe slujbe bisericești care au avut loc în aceste zile.

Sâmbătă, Înaltpreasfințitul Nicolae, alături de Părintele Stareț al mănăstirii, arhim. Melchisedec Velnic, și alți clerici ai mănăstirii, a slujit parastasul de 40 de zile pentru domnul colonel Gheorghe Butnaru (28 martie 1949 – 9 ianuarie 2019), ctitorul bisericii Sfântul Gheorghe din incinta Regimentului de Grăniceri – Rădăuți.

După-amiază, Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae împreună cu Părintele Stareț și clerici ai mănăstirii a săvârșit slujba de mulțumire la împlinirea a 30 de ani de căsnicie a soților Adrian și Carolina Alui Gheorghe. Scriitorul și profesorul Adrian Alui Gheorghe a participat la numeroase activități culturale și cu tinerii organizate la mănăstire în ultimii ani.

În Duminica Întoarcerii Fiului Risipitor, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit a slujit Sfânta Liturghie, în biserica voievodală. În cuvântul de învățătură pe care l-a ținut, Părintele Mitropolit Nicolae a vorbit întâi despre parabola fiului risipitor, apoi despre românii din America și rostul bisericii pentru ei:

„Suntem cu toții părinți și trebuie să zidim o casă duhovnicească pentru copiii noștri. Să îi aducem la

biserica și să le dăm o educație creștină. Ce s-ar fi întâmplat cu fiul dacă nu ar fi avut o casă și nu și-ar fi amintit de dragostea tatălui? Continua să se rătăcească în lume pentru că nu avea o casă unde să se întoarcă. Dacă nu zidim o casă duhovnicească pentru copiii noștri, atunci când copiii noștri vor ajunge în situația fiului risipitor nu vor ști unde să se întoarcă și vor rătăci.

Avem parohii de 80 de ani, de 100 de ani. Unele au continuat să existe, altele nu. Trăirea credinței creștine nu este o joacă, este un lucru foarte serios, iar această trăire se verifică în timp, după generații. Dacă noi nu ne-am crescut copiii și nepoții în biserică, biserica aceea va dispărea. Ceea ce înseamnă că noi nu ne-am trăit viața creștină autentic. N-am înțeles ce înseamnă să fii creștin, să oferi exemplul copiilor și nepoților, ce înseamnă să fii parte dintr-o comunitate, responsabil față de bunăstarea și viitorul ei. Peste 60 de ani, peste 100 de ani se va vedea cât am fost de creștini. Acolo, în America, vedem deja.

Continuăm să fim o familie, dumneavoastră cei din țară și noi cei plecați. Avem responsabilitatea să ne rugăm unii pentru alții, să rămânem o familie.”

Părintele Stareț a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae pentru cuvinte și a spus că nădăjduiește că legătura cu frații români din America va continua și în viitor.

Unirea Principatelor Române sărbătorită în Mexic

161 de ani de la Unirea Principatelor Române și 170 de ani de la nașterea poetului național Mihai Eminescu au fost prilej de sărbătoare și pentru românii din Mexic. Ambasada României în Republica Federativă Mexicană, vineri 24 ianuarie 2020, a găzduit tradiționala întâlnire anuală cu comunitatea românească din Mexic pentru a sărbători Ziua Unirii Principatelor Române (24 ianuarie) și Ziua Culturii Naționale (15 ianuarie).

La invitația domnului Ionuț Marian Vâlcu, Însărcinat cu afaceri ad interim al Ambasadei României în Mexic, a participat din partea Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi și părintele Daniel Adrian Ene, secretar eparhial și protopop de New York, Noua Anglie și Estul SUA. Numeroși români din zona capitalei Mexico City dar și din alte orașe ale federației au participat pentru câteva ore vorbind și simțind românește.

Întâlnirea a început printr-un cuvânt de bun venit rostit de domnul Ionuț Vâlcu care a subliniat importanța istorică a Unirii Principatelor, dar a schițat și câteva dintre reperele de activități pe care Ambasada le va desfășura pe cuprinsul anului 2020.

Părintele Daniel Ene, în cuvântul avut, a adus cordiale mulțumiri pentru această invitație ce a prilejuit întâlnirea cu comunitatea românească și bucuria de a aduce binecuvântarea IPS Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae și i-a îndemnat pe cei prezenți la unitate: "Vorbind despre Unirea Principatelor Române ne simțim obligați să aducem în prim plan și necesitatea unității dintre noi, românii ai căror pași au fost ghidați spre aceste frumoase și însoțite meleaguri. Nu avem aici o biserică, însă biserica nu constă în ziduri, ci în unitatea noastră, precum spune Hristos în Sfânta Scriptură, *unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo voi fi și eu*. Această unitate aduce binecuvântarea lui Dumnezeu și progresul duhovnicesc al comunității. Dar pentru a forma o comunitate, o biserică a lui Hristos, trebuie să fim mult mai activi, mai responsabili, trebuie ca noi să devenim parte din biserică, dar și biserica să devină parte activă din viața noastră."

Un moment important al acestei întâlniri a fost și darea de seamă făcută de Asociația Românilor din Mexic prin doamna Tamara Ariton care a invitat pe toată lumea la Adunarea generală a asociației care va avea loc sâmbătă 8 februarie 2020.

Emoția și trăirea cea mai frumoasă a fost însă în partea a doua a întâlnirii, parte în care studenți mexicani, la clasa de limba română, a UNAM (Universidad Nacional Autónoma de México - cea mai mare și mai cunoscută Universitate Mexicană) au recitat *Scrisoarea a III-a* și *Luceafărul* de Mihai Eminescu. Cursul de limbă română din cadrul UNAM

(Departamentul de franceză, catalană și română) este în coordonarea doamnei profesoare Mihaela Liana Mihăilescu. Seara s-a încheiat cu Hora Unirii.

Calendare ortodoxe, iconițe și Revista „Lumină lină” a Institutului de Spiritualitate Ortodoxă din New York au fost câteva din bucuriile datorate celor prezenți de către părintele Daniel Ene. Vizita dânsului în Mexic s-a încheiat duminică 26 ianuarie 2020 cu Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie și Slujba parastasului în limba română, care au avut loc, cu binecuvântarea IPS Mitropolit Ignatius (Samaán) al Bisericii Ortodoxe Antiohiene a Mexicului, Americii Centrale și Venezuelei, la Catedrala Sf. Gheorghe, vechea catedrală antiohiană din oraș.

Agapa care a urmat în sala socială a bisericii a dat prilejul părintelui Daniel de a discuta cu comunitatea pe diverse teme. Prima parte a avut un caracter catehetic, iar cea de-a doua administrativă. Rugămintea comunității românești a fost ca de Sărbătorile Sfintelor Paști să poată avea un preot ortodox român și Sfintele Slujbe în limba română.

Pr. Daniel Ene

PASTORALĂ LA PRAZNICUL ÎNVIERII DOMNULUI 2020

† IOAN CASIAN

din mila lui Dumnezeu

Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei

lubitului cler și dreptslăvitorilor creștini,
pace și bucurie de la Hristos Domnul cel Înviat,
iar de la noi arhierescă binecuvântare.

*Și, înfricoșându-se ele și plecându-și fețele la pământ, au zis aceia către ele:
De ce căutați pe Cel viu între cei morți? Nu este aici, ci a înviat.
Aduceți-vă aminte cum v-a vorbit, fiind încă în Galileea. (Luca 24, 5-6)*

**Preacuvioși și Precucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,
Hristos a înviat!**

Ceaasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru ea” (Psalmi 117, 24) spune unul dintre stihurile Utreniei Învierii din noaptea de Paște. Este noaptea sfântă și binecuvântată a învierii Domnului nostru Iisus Hristos. Nenumărate sunt textele în care Sfinții Evangheliști ne redau mărturiile apostolilor, femeilor mironosițe și ale altor frați care l-au văzut pe Hristos cel Înviat. Iar Sf. Ioan Evanghelistul concludă: „Iar acestea s-au scris ca să credeți că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și, crezând, să aveți viață în numele Lui” (Ioan 20, 31). Toate acestea sunt mărturii pentru ca noi să credem în mântuirea venită prin Fiul lui Dumnezeu mort și înviat.

Într-una din aceste mărturii (Luca 24, 1-10), femeile mironosițe, știind cele întâmplate cu Domnul, adică moartea și îngroparea lui grăbită din cauza zilei Sâmbetei, în prima zi a săptămânii, dis-de-diminează, merg nerăbdătoare la mormânt să împlinescă cele convenite unui mort, după rânduielile Legii vechi. Deși îl cunoscuseră bine pe Hristos, văzuseră vindcăările și crezuseră în El ca Mesia Cel ce avea să vină, nu par să fi conștientizat pe deplin semnificația momentului istoric pe care îl trăiau. Lucrul acesta devine și mai evident dacă ne gândim și la întâlnirea Mântuitorului Hristos cu Luca și Cleopa pe drumul către Emaus (Luca 24, 18), cu Maria Magdalena în Grădina Ghetsimani (Ioan 20, 14) și greutatea lor de a-L recunoaște. La acestea se adaugă îngrijorarea femeilor mironosițe legată de înlăturarea pietrei de la ușa mormântului (Marcu 16, 3). Rutina vieții lor curente nu pare schimbată cu nimic față de ce era normal să facă. Și totuși ea va fi schimbată în chip surprinzător dar nu neanunțat: „Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor și-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia” (Marcu 9, 31-32). Un eveniment deosebit s-a întâmplat. Iisus înviază a treia zi din morți așa cum prevestise, iar mormântul rămâne gol.

Putem face o paralelă între situația noastră și cea a femeilor mironosițe. Suntem angrenați în fiecare zi într-o rutină de care nu întotdeauna ne dăm seama. Mergem la lucru, revenim în familie, ne îngrijim de copii, ne interesăm poate de cei mai în nevoie dintre noi, ba chiar mergem la biserică și împlinim cele ce am învățat că trebuie îndeplinite.

Ne putem totuși pune unele întrebări, având în vedere cele întâmplate cu femeile mironosițe: Ce înseamnă de fapt pentru noi mormântul gol? Care este adevărata noastră căutare? Împlinim cu adevărat această căutare autentică, sau rămânem la rutina care ne incopiază în cămășa obișnuinței cotidiene? Ce putem face ca noi înșine să nu-L mai căutăm pe Hristos cel Înviat acolo unde El nu mai este? Există o întâlnire cu Hristos cel înviat care să răstoarne rutina noastră?

„Cuvântul lui Dumnezeu trăiește în veci și prin natura Lui este viața – spune Sf. Chiril al Alexandriei. Cu toate acestea, când El s-a smerit și s-a golit pe El însuși, făcându-se ca unul din noi, El a

gustat moartea. Dar aceasta s-a dovedit a fi moartea morții, căci El s-a ridicat din morți pentru a fi calea prin care, nu atât El însuși, ci mai degrabă noi să putem să redobândim nesticăciunea. Nimeni să nu caute printre cei morți pe Cel care trăiește în veci. Dar dacă El nu este aici, cu mortalitatea și în mormânt, unde este El? Evident, în ceruri și în slava dumnezeiască.”¹

Marele Părinte alexandrin dă un răspuns la întrebările și căutarea noastră ca și creștini, precizând cel puțin două lucruri importante. Mai întâi – Hristos este Fiul lui Dumnezeu și Însuși viața veșnică. Din dragoste pentru om, prin pogorârea iconomică din transcendența Sa, se face ca unul dintre noi, cu excepția păcatului (Evrei 4, 15). Gustă moartea ca om, El care este viața veșnică, dar o moarte care devine dătătoare de viață veșnică și plămădă a unei umanități înnoite. Moartea lui Hristos a însemnat moartea morții noastre. A fost calea prin care Dumnezeu a putut dărui din nou omului posibilitatea nesticăciunii. În al doilea rând – Cel pe care îl căutam, Hristos mort și înviat, nu mai este aici în felul în care ne-am aștepta să fie. Spune Sf. Chiril că Hristos este „în ceruri, în slava dumnezeiască.” Firea lui omenească transfigurată devine ancora prin care El poate să ne poarte dincolo de catapeteasmă, în sânurile Tatălui, adică în împărăția lui Dumnezeu.

Femeile căutau, asemenea nouă, pe Iisus cel limitat, palpabil și circumscris la umanitatea Lui pe care o cunoscuseră. Însă, așa cum spun Sfinții Evangheliști, Mântuitorul Hristos nu mai este prezent fizic cum se așteptau toți, inclusiv femeile mironosițe. Hristos, chiar dacă a trecut prin moarte trupească, ea nu a avut aceeași semnificație ca a noastră.

Noi suntem, asemenea femeilor mironosițe, circumscriși în timp și în spațiu dar îl căutam pe Cel veșnic în „frescul limitărilor noastre.” Noi ne luptăm cu limita morții fizice și cu fragilitatea vieții noastre. În noaptea de Paște creștinul vine să constate mormântul gol de Hristos cel circumscris omenește. Evanghelia Învierii (Matei 28, 1-16) nu face altceva decât să ne re-vestească, să re-actualizeze această veche și nouă minune. Viața trupească a lui Iisus și a noastră sfârșește aici, dar ea continuă mai împlinită dincolo datorită Lui. Trupul lui Hristos dispare din mormânt pentru că El este deja în ceruri. El nu putea fi reținut de moarte fiind viața veșnică.

În noaptea de Paște creștinul înțelege din mărturia Evanghelică că absența trupului Mântuitorului Hristos este tărăduitoare, binefăcătoare și plină de nădejde. El este înlocuit cu Hristos cel înviat care desființează limitele morții. Creștinul înțelege că viața lui nu mai este prizonieră morții trupești, ci ea își găsește un nou punct de plecare pentru un mod de a fi dumnezeiesc. Absența materială a trupului lui Iisus îl face pe creștin să simtă o altă prezență hărăică mai înaltă care îl va conduce către umanitatea transfigurată a Mântuitorului Iisus Hristos, despre care ne vorbește Sf. Chiril al Alexandriei și care nu mai este limitată de lumea noastră căzută și pătimasă. Creștinul înțelege că, datorită lucrării Fiului lui Dumnezeu, o altă realitate se deschide înaintea lui – cea a Împărăției cerurilor.

Prin ce-și face simțită prezența și operează o schimbare pentru noi această nouă realitate?

Pastorală

„Sfânta Liturghie – spune Părintele Stăniloae – poate fi socotită ca un mijloc de transcendere a oamenilor de la viața închisă în egoism și în lume la viața de comunicare în Dumnezeu Cel în Treime, sau al iubirii, chiar când se cer în rugăciuni bumuri necesare vieții pământești, drept condiții de pregătire pentru Împărăția lui Dumnezeu. (...) Deci, aceasta o deprindem în cursul Sfintei Liturghii: transcenderea sau ridicarea noastră peste interesele noastre egoiste și trupești ce ne leagă de lume și unirea noastră în duh de jertfă cu Hristos și, prin El, cu Tatăl în Sfântul Duh. Iar adunându-ne toți în ambiguitatea de comuniune a Sfintei Treimi, întărim comuniunea între noi.”²

Biserica se constituie prin Sfânta Liturghie, iar brațele ei sunt Sfintele Taine. Noi, ca Biserică, trăim în Sfânta Liturghie suprapunerea și îngemănarea celor două planuri – al vieții eterne și al vieții pământești reinnoite.³ Trăim concomitent paradoxul realității materiale cotidiene, dar și acela al prezenței tainice și reale a împărăției veșnice spre care tindem. Biserica este aceeași din totdeauna dar și complet nouă de fiecare dată. Omul, în Sfânta Liturghie, se transcende pe sine, trecând de la viața limitată de stricăciune și patimă la o viață nouă, modelată după virtuțile infinite dumnezeiești. Egoismul și patimile îl fac pe om după chipul lumii stricăcioase și relative. Cotidianul omului este o comuniune orizontală care-l încatusează în lumea materială și relativă. În Sfânta Liturghie omul este purtat spre altceva, spre comuniunea nesfârșită de bogată și nouă prin Hristos cu Tatăl și Duhul Sfânt. Viața omului începe să se modeleze după chipul lui Dumnezeu, intrând în comuniune cu Sfânta Treime și cu ceilalți oameni.

„În mod principal, Euharistia se dă pentru viața de veci, deci pentru ridicarea deasupra vieții pământești”⁴ – spune Părintele Stăniloae. Euharistia, care este Trupul și Sângele lui Hristos, alimentează cu seva sa creșterea și înnoirea noastră întru taina împărăției veșnice. Ne împărtășim de umanitatea înviată a Domnului Hristos. Progresiv, natura noastră umană se transfigurează prin conlucrarea voinței noastre cu harul primit la Împărtășire, lucrare care conduce la diminuarea sau chiar desființarea egoismului personal și a replierii în sine însuși. Vis-a-vis-ul nostru fundamental nu mai sunt grijile materiale, ci Dumnezeu – Tată, Fiu și Duh Sfânt – pe verticală și aproapele meu pe orizontală. Dumnezeu și aproapele sunt două transcendențe nu de aceeași natură dar care ne asigură un spațiu vital, umplut de o autentică, naturală și firească raportare. Rămânem în felul acesta într-o relație dinamică, permanent înnoită cu Dumnezeu și cu aproapele. Îl căutăm pe Dumnezeu și pe aproapele de fiecare dată și rămânem surprinși de noutatea neașteptată a amândurora. Dumnezeu și cel de lângă noi devin fiecare un transcendent intim și imediat. Căutăm în cel de lângă noi, de fiecare dată, chipul lui Dumnezeu reinnoit, iar prin aceasta îl căutăm pe Dumnezeu însuși.

Arhimandritul Vasile Vasilachi surprinde foarte bine unitatea lumii noastre în Dumnezeu.

„Pentru noi oamenii există un trecut, un prezent și un viitor sub acoperământul veșniciei. (...) Trecutul are o bază divină de creație, încât prezentul și viitorul se sprijină pe aceste brațe eterne ale Dumnezeuirii, sub acoperământul veșniciei. Pentru noi creștinii, viitorul nu este o sfărâmare și nici o pulverizare în neființă, ci avem un paradis al începutului și un rai al viitorului. E un început de eternitate și o veșnicie de viitor de Dumnezeu. Noi nu pășim aici, în prezent sau în viitor, într-un abis, ci intrăm într-o grădină a Raiului.”⁵

Creștinul are o viziune plină de nădejde dar și realistă; el știe că la baza creației stă un act divin, că drumul între început și

sfârșit, care trece prin trecut, prezent și viitor, stă sub semnul veșniciei dumnezeiești, care poate face din lumea noastră actuală o grădină a Raiului. Biserica este grădina Raiului care ne surprinde de fiecare dată.

Iubiți frați și surori în Domnul,

Suntem în Anul omagial al pastorației părinților și copiilor și în Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români. Sunt două teme cu semnificație deosebită pentru noi ca Biserică.

Familia a fost și rămâne celula fundamentală a Bisericii și societății noastre. În familie sunt învățate primele rudimente ale vieții și în cadrul ei sunt transmise și întărite valori creștine și umane, precum: credința, nădejdea, dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele, bunăta, răbdarea, înțelegerea, fapta bună, ajutorul, etc. Trebuie să ne amintim că Dumnezeu este Părintele nostru al tuturor. Sfânta Treime – Tatăl, Fiul și Sfântul Duh – este modelul de urmat în felul nostru de a activa paternitatea sau calitatea de fiu sau fiică. Dincolo de ideologii și curente la modă rămâne o tradiție de două ori milenară a familiei creștine în Biserică, pe care trebuie să o cercetăm și de la care să ne inspirăm.

Filantropia este esențială vieții noastre creștine. Să ne gândim că primul care este „Milostiv și Iubitor de oameni”⁶ este Dumnezeu. Să ne aducem aminte și de îndemnul: „Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv” (Luca 6, 36). Posibilitatea mântuirii noastre ne-a fost acordată de Dumnezeu prin Fiul Său. Filantropia noastră își are rădăcina și este prelungirea filantropiei lui Dumnezeu. Aceasta înseamnă grija față de cei mai fragili și în vârstă, față de cei cu mai puține mijloace materiale decât noi, față de cei străini, etc. Lumea a avut și va avea întotdeauna nevoie de filantropie.

Astăzi, când suntem la un moment de răscruce, datorită încercării pandemiei cu care ne confruntăm, să-l cercetăm pe Dumnezeu și să cercetăm faptele noastre pentru a înțelege ce este de făcut și ceea ce noi n-am făcut bine și care să fi contribuit la această suferință a întregii societăți. Să ne adăugăm și noi tuturor celorlalți prin rugăciune, post și faptă bună la efortul de a învinge dușmanul nevăzut care aduce boala și moartea acum, știind că Ultimul și cel mai mare Vindcător și Biruitor al bolii și morții este Dumnezeu.

Cu ocazia Praznicului Învierii Domnului, să dăm slavă lui Dumnezeu pentru toate binefacerile Sale! Vă doresc tuturor, în această perioadă de încercare, mângâiere, sănătate, pace și binecuvântare întru Iisus Hristos Domnul nostru!

HRISTOS A ÎNVIAT!

Al vostru frate întru Domnul,
† IOAN CASIAN
Saint-Hubert/Montreal 2020

Note

¹ Comentariu la capitolul 24 din Evanghelia de la Luca în Thomas C. Oden (ed.). *Comentarii creștine antice despre Scriptură (Noul Testament III Luca)*. Ed. Presa InterVarsity: Downers Grove, IL, SUA 2003, p. 375 col. 1-2 (în engleză)

² Pr. Prof. Dumitru Stăniloae. *Spiritualitate și Comuniune în Liturghia Ortodoxă (ed. II)*. Ed. IBMBOR: București 2004, p. 9

³ *Teologia Dogmatică Ortodoxă (vol 3 / ed a-III-a)*. Ed. IBMBOR: București 2003, p. 86

⁴ *ibidem* p. 85-86

⁵ Arhimandrit Dr Vasile Vasilachi. *Sub acoperământul veșniciei*. Ed. Cuvântul Vieții - Colecția Teologică: BookMasters, Inc. Ashland (OH) USA 1995, p. 9-10

⁶ „Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor” (Ecfonis de la Sfânta Liturghie).

THE *Credința* FAITH

Romanian Orthodoxy in America

- YES!** I want to subscribe to *Credința / The Faith Magazine*
One year subscription (4 issues) — \$ 10 USD / 15 CAD
- YES!** Please send me the *2019 The Faith Almanac*
(Almanahul Credința) — \$ 10 USD / 12 CAD

Make checks payable and mail to:

Vă rugăm să trimiteți comanda pe numele și adresa Arhiepiscopiei:

Romanian Orthodox Metropolia of the Americas
5410 North Newland Avenue • Chicago IL 60656-2026 • USA

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip: _____

Country: _____ Phone: _____

